

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDEKEN:

Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 3 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hasabos petit eor egyszer 20 fillér.
minden következőnél 15 fillér.

Nyitár sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és esanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 867.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 23. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Csütörtök, február 27.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezéreltek: Tisztújítás után.
A képviselőház ülése.
A tisztújító közgyűlés.
Henrik herceg Amerikában.
Szigeti József meghalt.
A városi képviselők szaporítása.
Vidak Beőthy László ellen.
Szerencsétlenül járt főmérnök.
A biliárd-mesterek.
Tárca: Restauráció a városnál.
**Regény-Csarnok: A gyánafalvai tisztelő-
tes. Irtá: Hevesi Jenő.**

Tisztújítás után.

Arad, február 26.

Elvégeztetett. Aradváros közigazgatásának élő szervezete, ha nem is megújulva és megifjodva, de a közbizalom által mindenestre megerősödve került ki a polgárság önrendelkezési jogának fűrésztőjéből — az urnából. Az új tisztikar egészben véve a régiékből alakult, világos bizonyítékul a törvényhatósági bizottság elismerésének a beigazolt érdem és tehetség iránt. A közgyűlés tagjainak, mint a polgárság képviselőinek, nem könnyű feladata volt itélkeznie ama helyek betöltése körül, amelyekre azok megüresedése folytán új erők pályáztak; itt ugyanis oly egyének között kellett választania, kik egyaránt méltánylást érdemeltek, de a kik közül csak *egynek* nyujthatta oda a bizalom és elismerés pálmáját. Az önkéntelen mellőztetés, a lemaradás természetesen nem jelent kicsinylést, és bár mi

nehezen eshetik az illetőknek, bele kell törődniük, mert hát — *c' est la guerre*, ez az alkotmányos háború és aki részt vesz benne, kiszolgáltatja magát a népi ítéletnek, amely épp oly kiszámíthatatlan, mint amilyen maga a bíró.

A tanács maga — eltekintve tagjainak helycserejétől — a régi maradt, természetesen a pár hónapja fenállott rendet tekintve, de nagy változás esett rajta a multhoz képest azáltal, hogy *Institoris* Kálmán személyében új polgármestert s ezzel új fejet kapott. Ez a körülmény adja meg a mostani restaurációnak, mely tulajdonképen még a múlt évben kezdődött, a jövőre kiható jelentőségét.

Nem volnánk ugyanis a polgárság közérzetének hű tolmácsai, ha ki nem mondanók, hogy a város ügyeit ezután intézendő tanácstól az új polgármester vezetése alatt új koncepciókra valló készséget várunk, vállalkozást amaz új irányok követésére és függőben maradt kérdések és feladatok megoldására, melyeket az eltávozott polgármester utódjára örökül hagyott.

A teendők legfőbbike természetesen a pénzügyi helyzet javítása volna oly módon, hogy a községi adminisztráció terhei kevésbé súlyosan nehezednének a polgárság vállaira.

Az új polgármester is ezt vette programja első pontjául. Nagyra vállalkozott és nem rójuk hibájául, hogy majd nem sikerül neki, mert a városok háztartásának súlyos viszonyai országsszerte kö-

zös bajt képeznek, folyton rosszabbodnak még oly városoknál is, hol a nagyobb községi vagyon mellett idáig a bajt nem ismerték, és nyilvánvaló, hogy e súlyos viszonyoknak okai az adminisztráción kívül fekszenek, s az állami kormányzat fiskális politikájának tulajdonítandó, mely szükségleteinek egy részét a köztörvényhatóságok polgárságától sajtolja ki községi adók formájában.

Megelégedéssel értettük meg különben a polgármesternek székfoglalása alkalmából mondott mai szép beszédéből, hogy a pénzügyi helyzet javulását nem annyira a megtakarításokból, mint inkább az újonnan nyitandó jövedelmi forrásokból reméli. Ez helyes irány, mert az eddigi tanácskozásokról már-már az tetszett ki, hogy a megtakarítások csak a kis existenciák kenyerének vagy az ügyek intézésének rovására lehetők.

A további feladat lesz a városi adminisztráció intenzívebbé tétele az által, hogy a községnek arra hivatott tényezői jobban belevonatnak az adminisztráció körüli teendőkhöz. E végből multhatatlan, hogy az ellenőrzés vagy pozitív együttműködés föltételei ápoltságosnak és fejlettesnek, s a bizottsági ülések *nagyobb nyilvánossága* által ezek iránt a közérdeklődés is emeltessék.

Új jövedelmi forrásként kínálkozik a vízvezeték megváltása. Ez a dolog úgy alakult, a rosszul értesült közgyűlés balfogásai által, hogy a megváltásnak még a lehetősége is kétségessé vált. Az új

TÁRCA.

Restauráció a városnál.

— A tisztújító közgyűlésből. —

A városháza tornyán nemzeti zászló lobog, a folyosókon skarlátvörös és sötétkék uniformisban diszhajduk feszítenek. Még nincs fél tíz, de már megmozdul a hangyaboly és húzódik fel a széképületbe. Töméntelen nép lép el a karzatoktól. Elegáns urihölgyek legnagyobb részét, a többi — kibic, aki hol magáért, hol a hozzátartozójáért drukkol.

A terem gyorsan benépesül. A bizottsági tagok feketében gyülekeznek. Itt-ott egy diszmagyar is felbukkan. Magától értetődik, hogy ezek a főbb városi tisztviselők, a kik délcegen, de némi szorongással kerülgetik a voksképes városatyákat.

A padok felszíne formálisan elvesz a szem előtt. Valóságos papír-erdő borul rájuk, fehér, kék- és rózsaszínben. Szavazólapok ezek, a melyek ma úgy teremtek, mint eső után a gomba.

Mozgalom uralja nemcsak a folyosót, de az előszobát is. Itt toaletteznek a gyülemlő városatyák. (Ma szépnek kell lenni, tekintettel a — karzatokra.) Es beszélnek, kapacitálnak, élcelődnek, mint az már ilyenkor illik.

A fogasról leesik egy kalap. Nincs benne név, csak egy kis cédula ezzel a szokatlan felirással: „Ha fejed fáj, fizess ki az adódat.”

— Akármibe fogadok — szól egy idős városatyja, — hogy ez a kalap olyan valakié, aki adóügyi tanácsnoknak készül.

Reicher Károlyt, a főügyész-jelöltet így üdvözlik:

— Reményilem, Károly, ma inni fogunk. Reicher mosolyog majd tréfásan felel: — Ha különösebb okotok van rá, ám legyen!

— Ne muljék el tőled a pohár! — szól oda jóslatszerűleg *Mülek* Lajos.

A főjegyző-aspiránsok, *Kádas* Kálmán és *Lócs* Rezső, együtt mérik végig a termet és barátságosan diskurálnak. Meglátja őket *Simay* bátyánk s odaszól *Kádas*nak:

— Na Kálmán, ezen is tulesel mindjárt. Az egész különben csak szék-kérdés. Ha sikerül, balsarkára ülsz az asztalnak, na nem, megmaradsz a régi helyeden.

A „hivatalos” emelvényről élvezettel nézik a zsufolásig megtelt padosorokat.

— Mi lesz akkor — mondogatják — ha a bizottsági tagok számát szaporítani kell. Hiszen már ma sem igen férnek, hát majd akkor!

Pont tíz óra. *Institoris* Kálmán polgármesterrel bevonulnak a szenátorok, a főkapitány, a főügyész, a jegyzők. Az eddigi zugást ha-

lotti csend váltja fel. Kezdődik a tisztújítási aktus.

Először is küldöttséget menesztenek a főispánért. A küldöttség elnöke az öreg *Simay*, tagjai *Hász* Sándor és *Deutsch* Bernát.

— Ime, a *Hász* és *Deutsch* cég hozza a főispánt, — jegyzi meg valaki a baloldaltól zajos derűtség közt.

Most *Institoris* Kálmán szól ércos, önértetes hangon. Szép szavak kíséretében a maga és tisztviselőtársai nevében leköszön és átadja a főispánnak hivatala jelvényeit: s titkos levéltár kulcsát és a város pecsétjét. A beszéd vége zugó éljenzésben vész el.

Még egy forraság következik: *Mülek* Lajos dr. köszönetet szavazott a lelépő tisztviselőknek. Es erre megkezdődött a választás.

Polgármesterré egyhangulag választották meg újból *Institoris* Kálmánt. Hosszas éljenzés és lelkes taps fogadta, mikor bejött, megújult az éljenzés és taps, mikor meghatott hangon a bizalomért köszönetet mondott.

Alighogy a főispán felfüggesztette az ülést arra az időre, míg a főbb állásokra megejtik a kandidálást, az egész ülésterem újból megmozdult, kisebb-nagyobb csoportokra oszlott s izgatottan tárgyalta az esélyeket. A bizottsági tagok egy-egy kapacitásnak kikiáltott városatyá körül gyülekeznek. A főjegyzői állásról folyik a szó.

polgármester ebben az egyetlen kérdésben multhatatlan érdemeket szerezhet magának a város polgársága előtt, ha azt a közönség érdekében megoldja, vagy legalább kideríti, hol, kik által, miben történt a hiba? mert az a rendje, hogy ha már kárunk van, legalább okuljunk rajta, s tudjuk meg, miben esett az?

Egyik régen függőben levő dolog, a város végleges szabályozási tervének elkészítése. Ezzel nemcsak az ötletszerű csinálmányok keserves baklövéseitől menekülnék meg, hanem a köztudatba átment tervezet a szepítések és szabályozások keresztülvitelére is ösztönöznék az érdekelt közönséget.

Bizonyára nem utolsó feladat az sem, mely a forgalom és közlekedés emelése révén vár a polgármester és tanács kezdeményezése és állandó céltudatos munkásságára. Piaci forgalmunk laborál és betegségének egyik főoka az Ujaraddal való hiányos összeköttetésünk és a drága hidvámiban rejlik. A *vashid* nemcsak a város természetes fejlődésének adná meg az első és elengedhetetlen föltételét, hanem biztosítaná a lét és nem lét közt vergődő villamos közúti vállalat jövedelmezőségét is. Pedig hát ennek a villamos vasutnak is meg kellene már előbb-utóbb valósulnia és ebben is csak a város fejtől várja mindenki a kezdeményezést.

Ime, csak egy pillantást vetettünk a függőben levő s megoldásra váró kérdésekre s már is oly számban és jelentőségben tűnnek föl, hogy csak egy részüknek is helyes és sikeres megoldása nemes ambícióját képezheti egy oly férfinak, ki akar is, tud is a közügyek érdekében munkálkodni és mivel Institoris Kálmánt ilyenek ismerjük, bizalommal várjuk tőle Arad reform korszakának megnyitását.

A zichyfalvi petíció tárgyalása. A kir. kúria I. választási tanácsa *Paiss* Andor elnöklete alatt ma folytatta a zichyfalvi választókerületben képviselővé választott *Karácsonyi* Jenő gróf ellen beadott petíció tárgyalását, melyet e hó 12-én félbeszakított. A megtámadott képviselőt *Polónyi* Géza fővárosi ügyvéd védi. A petícióban felsorolt esetekben nem lát érvénytelenségi okokat s egy egész sereg ellennyilat-

kozatot csatol be, melyek éppen az ellenkezőjét bizonyítják annak, ami a petíciók nyilatkozataiban foglaltatik. A tárgyalást holnap folytatják.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 26.

A mai vitán ismét a nemzetiségi kérdés vonult vörös fonalként végig. Kezdték *Lindner* és *Pichler* személyes kérdésekben, (az utóbbinak volt egy nagy sikerű visszavágása), folytatta pedig *Kollár* Márton, a legveszedelmesebbt agitátor.

Beszéde valóságos lázítás és lázadás volt. Keltett is olyan vihart, hogy kicsi hija, hogy ennek közepette meg nem verték, a miként megérdemelte volna. Háborgó tengerhez hasonlított az a felvidék, a honnan ő beszélt.

Pozsgay és *Malatinszky* szélbaliak csendes szűzbeszédei után, melyek pihenőt képeztek, *Visontai* beszélt üres Ház előtt s aztán interpellációk következtek.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László, Széchenyi Gyula gróf, Wlassics Gyula, Cseh Ervin miniszterek.

Az elnök bejelenti, hogy *Szederkényi* Nándor interpellációt fog intézni a kereskedelemügyi miniszterhez az olasz borvám meghosszabbítása tárgyában. — *Haydin* Imre pedig a felvidéki takarmányhiány tárgyában interpellál a földművelésügyi miniszterhez.

Napirend előtt

Lindner Gusztáv személyes kérdésben szólal fel. Elitéli a Házban felhangzott sértéseket, a melyek a mentelmi jog megsértésai. Visszatartja *Pichler* azon vádját, mintha a szászoknak, mint politikai pártnak, kétféle volna a beszéde. A szászok nem politikai párt, de minden párton kívül állanak. Védelmézi a szászok történelmi múltját, a nemzeti tyrannizmustól nem fél, míg Magyarország alkotmányos állam lesz. A szász képviselők előbb nemzetüknek, most népüknek megvédelmezik a történelembiztosított jogokat. (Helyeslés a szászoknál.)

Pichler Győző személyes kérdésben szólal fel. A történelmi czáfolatot tekintve bizonyára más szempontok vezetnek a szászokat, mint őt. Ő személyesen semmitsem támadott meg, csak meggyőződését mondotta el, amit most is fenn tart. A szászok igen is kérértelműen beszélnek. A szászok azt mondták, hogy itt nem hallgatják meg őket. *Lindner* meghallgatták, mikor helyreigazította szavait, helyeseltünk is.

Erre a szászok azt mondták, az ellenzék ki-

akart békülni a szászokkal. A szászoknak 1848-ban volt egy Löwen batallionjuk, mit különben Hurra batallionnak neveztek, mert csak kiabáltak és futottak. Egyszer Bem egyet közülök elfogott, az sirni kezdett, mire Bem azt mondta neki: „Weine nicht Löwe, geh nach Haus és geschicht dir Nichts.“ A szászok fenyegetőznek, hogy ha itt nem beszélnek, hazamennek és sirnak. Nos hát menjetek, nem bánt titeket senki, csak menjetek. (Élénk derűtség, éljenzés és taps a szélsőbaloldalon.)

A költségvetés.

Pozsgay Miklós: Előtte már annyian feltárták az ország szomorú gazdasági helyzetét, hogy ő csak a hiányokat töltheti ki. Felemlíti, hogy Székesfehérváron a lóvizsgálóbizottság nem ügyel eléggé az angoloknak eladandó lovak egészségi állapotára. Így sok a beteg ló és kellő intézkedés hiányában megtörténik, hogy ismét nagy ragályos lóbetegség pusztíthat országunkban. Ezután a pénzügyminiszter beszédére tér át. Ajánlja a postatakarékpénztári rendszert az adófizetés eszközlésének. A késedelmi kamatok eltörlését sürgeti, míg az adó összeírva nincs. A közigazgatás javításra szorul; vizsgálatot kell indítani minden megyében, hogy megtudhassuk, melyik megye érdemli meg a mintavármegye elnevezést. A főszolgabírók lakhelye a járás székhelyén kell, hogy legyen. A törvénykezés javítását sürgeti. A katonaság számára egy év katonai szolgálat elég. Ezt valószínűleg nem engedni végrehajtani a bécsi kormány, adjunk a katonának szavazati jogot. A nemzet napszámaira is felhívja a kormány figyelmét, kívánja, hogy a tanítók hivatalból a képviselőtestületek tagjai legyenek. A fogyasztási adók oly súlyosak, hogy a bortermelő vidékeknek boruk többé kerül, mint amennyit ér. A vidéki városokat gócpontokká kell tenni. A dunai délvidéken ez csak a baja-bátaszéki hid kiépítésével lehet elérni. Így fellendülnének vidéki városaink; lesz iparunk, kereskedelmünk, s akkor nem talál bennünket készületlenül az önálló vámterület, melynek szükségességét és hasznát mindenki belátja. Hagyjon fel a kormánypárt a sablonos bizalomnyilvánítással, kiáltás oda a kormánynak: Munkára fel! Itt a 12-ik óra. A költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Kollár Márton: A magyar nemzet lovagiaságára hivatkozva kezdi beszédét, melyben a tót néppel foglalkozik. A tót nép ezeréves multunkban együtt érzett, vértett a magyarral. Ez a nép szegény, műveletlen, megélni nem tud, s ezért kénytelen elhagyni a rögtöt, mely után még a tengeren túl is vérzik a szíve. A magyarok a tótokba erőszakkal akarják beoltani a magyar nyelvet. (Nagy zaj és általános ellenmondás.)

Kényszerrel ezt elérni nem lehet. Gimnáziumaink, egyetemünk elfelejteti a tót fiúval anyanyelvét, elidegeníti nemzetiségétől, családjától.

— Kétséget sem szenved, hogy Kádas győz, — mondja valaki.

— Na, na, Lócsnek is jó kilátása van.

— Melyikre szavazol?

— Hát kérlek, az még — nyílt titok, de nem mondom meg...

Egy csoport az ujonan, illetve újból megválasztott polgármestert veszi körül.

— De szép vagy, Kálmán, — szól oda Mülek a délceg tartásu, diszmagyaros polgármesternek.

— Hja, őszszel virít a kikircs, — felel Institoris kedélyesen.

— Dehogy — folytatja Mülek a tréfát — mást mond a nóta: Kétszer nyílik az akácia virága...

Ez alatt választják a főjegyzőt. Jönnek ki a hírek a két szavazatszedő teremből:

— Kádas 37, Lócs 32.

— Kádas 9 többséggel győzött.

— Nem, tizzel. Már bizonyos.

Igy is történt, Kádas lett a város új főpennája.

Most zugó, zajos tapsok következtek. *Varjassy* Lajost ünnepezték, a kit egyhangulag választottak meg gazdasági tanácsossá és — polgármesteri helyettesé. Ezt a címet eddig tudvalevőleg a főjegyző viselte, máttól fogva *Varjassy* Lajos viseli.

— Bravó, helyes, megérdemli! — hangzott minden oldalról az üdvözlés.

Jócskán akadt pályázó Kádas Kálmán helyére, az adóügyi tanácsosságra is: öten voltak. Valaki megpróbált tippelni és fogadásokat ajánlott, ki lesz a győztes. A fogadásba azonban nem mentek bele, annyira kétesnek látszott az esély.

Egyszerre hirül hozza Mülek:

— Meg van Lócs, mehetünk tovább.

— Nagyon szívesen veszem ezt is, — szól oda Lócs, azokhoz, a kik gratulálásra hozzá siettek.

A főügyészi állást egyhangulag töltötték be *Reicher* Károly eddigi alügyészszel. Az öreg *Perger* tehát nyugalmába megy. *Reicher* csinos beszédet vágott ki s érces hangon köszönte meg a bizalmat.

Gyűrűként vette körül az egész törvényhatóság s melegen gratulált a népszerű főtisztviselőnek.

— Karcsi, jól kívágtad a rezet, — mondják minden oldalról.

— Nem csoda, ha szép volt a rögtönzés — jegyzi meg egy hang zajos derűtség közt — az este együtt tanulták be *Varjassy* Lajossal a szpicseket...

Még egy érdekes választás volt: az alügyészi választás. Az első küldöttségél *Vizer* Péter és *Radó* Károly dr. — műnyelven szól-

va — egál voltak, de a második küldöttségél *Vizer* hat többséget kapott s ezzel legyőzte a mi derék színházi kritikuskunkat, *Carolust*.

Zajosan megtapsolták az újból választott közgyámot, *Daniel* Kálmánt.

— Halljuk, halljuk! — dörgik felé a padsorból.

— Kálmán, most csend van, beszélhetsz, — sugja neki *Simay* bátyánk.

— Hát beszélék, — tréfálkozik *Daniel* bácsi. — De csak neked sugom meg, hogy ezentul kevesebbet dolgozom, mint eddig.

— Öreg, akkor bizony elcsapunk...

Élénk érdeklődés kísérte az aljegyző-választást is. Itt *Angel* István dr. győzött *Marossy* Miklóssal szemben. *Angel* helyébe *Berecz* Ferencet választották meg alkaptányyná. *Zugó* éljenzés követte *Jó* Béla nevét is, a ki egyhangulag lett újból községi bíró.

Ekkor már fél egyre járt az idő. A gyűléstereben osztogatni kezdték az *Aradi Közlöny* renekvüli kiadását, a mely bő részletességgel számolt be az imént lefolyt választásokról.

— Jól van, nagyon jól, — tréfálkozott *Barabás* Béla, lengetve kezében a hosszú ujságlapot — csak az a kár, hogy nincsen benne az új főügyész-rögtönzött beszéde...

Vertán Endre: Itt nem szabad pánszláv prédikációt tartani. (Nagy zaj.)

Kollár Márton: En nem vagyok pánszláv, én katolikus pap vagyok, az pedig nem lehet pánszláv, mert akkor árulója lenne hazájának.

Ballagi Géza: Árulója ia.

Kollár: Nem mi vagyunk az ellenségek, hanem aki a tótok baját nem orvosolja.

Veszelszky: Önök, akik hasznat huznak a pánszlavizmus hangoztatásából. (Oriási zaj és ellenmondás.)

Kollár: A tót népnek nincs intelligenciája, mert eltávolítják tőle fiait. Vannak, akik önérdékből a tótokat elnyomják. (Nem áll! Ellenmondás.) Az önérdék vezeti őket a tótok ellen.

Papp Zoltán: Nem az önérdék, hanem a hazafiság vezeti őket. Különböznék ne prédikáljon nekünk.

Kollár: Rájuk fér egy kis bőjtői prédikáció. (Oriási zaj.) Nem magyar szív az, mely büntetésnek mondja a tótot.

Papp Zoltán: Látjuk, hogy nagyon is rafinált.

Kollár: Nem az igazságos magyarság tette tönkre a tót kultúra tényezőit.

László Mihály: Az fá, hogy nem nevelünk muszkákat?

Kollár: Nem az igazságos magyarság teszi tönkre a tótot, hanem akik önérdéküket tartják mindenben szem előtt.

Vézi József: Kik azok? (Oriási zaj. Kik azok? mindenfelől.)

Papp Zoltán: Maga sem hiszi el, amit beszél, ezért nem felel erre.

Kollár: A tótokat üldözik, elnyomják, (Ellenmondás és oriási zaj.) pedig a magyar nép tudja, mit tesz az elnyomatás. A magyarság a pánszlavizmus bűnébe esik.

Elnök figyelmezteti a szónokot, hogy a magyarságot bűnnek felróvni nem szabad és ezt itt hangoztatni is helytelen. (Élénk helyeslés és éljenzés.)

Kollár Márton: A tót népet hazafiatlan álmagyarok sötét színben tüntetik fel, elnyomják és a magyar nemzet becsületét tönkreteszik. (Ellenmondás és oriási zaj.) A költségvetést nem fogadja el. (Nagy zaj minden oldalon.)

Malatinszky György: A költségvetés nem fektet elég gondot a gazda- és kereskedőközönségre. A gazdasági helyzetünk a lehető legválságosabb, az adó súlyosan nehezedik a népre, a gazda kénytelen termését potom áron eladni. A gazda rossz helyzete válságba hozza az iparost és kereskedőt is. És mindennek oka, hogy a kormány nem hozza be az önálló vámterületet. Panaszodik a közigazgatási tisztviselők rossz helyzete miatt, az alispánnak nagy urat kell játszania, mert nincs több fizetése, mint egy pénzügyi hivatalnoknak. A tanítók fizetésükből megélni sem tudnak. S mindez azért van, mert a militarizmus, melynek színe, nyelve, mindene fekete-sárga, a nemzet pénzét elnyeli. Hibáztatja a kormány tulságos lojalitását. A költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Szünet után

Visontai Soma: Gazdasági helyzetünkről szól, különösen Ausztriával és a külfölddel szemben. Utóbbi időben, úgy látszik, Ausztria minisztereinek nagyobb befolyása van a mi gazdasági és politikai ügyeinkre, miat nekünk. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

Magyarországban nagyobb érdeklődéssel kísérik Körber szavait. Ausztria, melyben annyit párt van, minden gazdasági kérdésben tömörül minisztere mellett, mert ott Ausztria gazdasági érdekeit mindenkinek felett becsülik. Magyarország államférfiai meg Magyarország gazdaságát elárulják. Vannak az osztrák császárnak, Ausztria gazdaságának miniszterei, de nincs magyar államférfi, aki a magyar gazdaság érdekében Ausztriával szemben sikra szállana. Pedig Ausztria is elismerte, hogy Ausztria gazdasági érdekei Magyarország helyzetétől függetlenek. Ha az ország gazdasági érdekeiről van szó, előállanak miniszterei és nagy ékesszólással szólnak a lojalitásról, meg az ország nagyhatalmi állásáról.

Fejtegeti, hogy az országnak a törvény is biztosítja a jogot az önálló vámterülethez. De ezt a jogot csak mint jogi alapot tekintik, megvalósítására nem is gondolnak. S így a miniszterelnök nagy hangozattal hirdeti, hogy az önálló vámterület tekintetében a jogi alapra helyezkedik.

Madarász József: Egye meg a jogi alapját.

Visontai Soma: Körber miniszter tegnapi beszéde méltán aggodalmat okozhat, mert Körber azt fejté ki, hogy a monarchia érdekében szükséges az egységes gazdasági vámterület fenntartása. A kormány sietett kijelenteni, hogy ő teljesen Körber álláspontján van! Ilyen körülmények közt azoktól, akik választóiknak megígérték, hogy az önálló vámterület mellett fognak harcolni, el lehetne várni, hogy a kormány val szemben az önálló gazdasági érdekek mellett külön pártban csoportosuljanak. Így történt ez 1875-ben is. A közös vámterület kérdését nem szabad politikai szempontból tekinteni, ez a nemzet gazdasági érdeke tisztán. A kormány többségének az az oka, hogy a szegény nép nem hisz már semmiben, sem önállóságban, sem gazdasági fejlődésben, egyedül a hatalomban, melyhez az ország többségét a függő pénzügyi viszony is kényszeríti. Ez a kormánypárt nem képviseli a nemzet bizalmát, hanem a hatalom iránti imádatot, mely politikailag a megsemmisülő nemzetek jellemvonása. (Élénk helyeslés a szélsőbalon.)

Fájdalommal látjuk hazánkban a felekezeti, nemzetiségi széthuzást. Mindennek a kormányzat az oka, mely nem talál eszmét, melylyel foglalkoztassa a magyar nemzetet, a mely köré tömörítse az egész nemzetet felekezeti és nemzetiségi kérdések mellőzésével. Ha a kormány állt volna élére az önálló vámterület akciójának, véget vetett volna minden széthuzásnak.

Azután a hármasszövetség ellen érvelt.

Daranyi Ignác földművelésügyi miniszter Haydinnak a felvidéki takarmányhiány tárgyában benyújtott interpellációjára felel. Tudomása van róla, — ugymond, — hogy a gazdák támogatására 120,000 korona hitelt eszközölt ki.

Szederkényi Nándor az olasz kereskedelmi szerződés meghosszabbítása ellen interpellált. Az interpellációt kiadták a kormánynak.

A tisztújító közgyűlés.

(Restauráció a városnál.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 26

Vége a nagy, napnak. Lezajlott a tisztújítás, mely tudvalevőleg csak hat évenként egyszer történik. A szó szoros értelmében lezajlott a közgyűlés, mert az idei restauráció elűtött a régiektől abban, hogy a választások nem előrelátható lista szerint történtek; az eredmények kihirdetése előtt senki nem tudott számítani az esélyek között s így az is természetes, hogy nagy izgalmak előzték meg az egyes választásokat.

A hangulat az egész közgyűlés alatt lelkes volt. Sűrűn hangzott fel a taps, még többször az éljenzés. Egy-egy beszéd, vagy eredmény-kihirdetés után percekig zugott a terem. A közgyűlés lefolyása egyébként bágyadt és gyors volt. Még is 1 óra elmúlt már, mikor a városatyák eltávoztak a közgyűlési teremből.

A választások eredményéről az *Aradi Közlöny* rendkívüli kiadása még a délelőtt folyamán értesítette a közönséget. A közgyűlés lefolyásáról pedig az alábbi részletes tudósítás szól:

A megnyitás.

Tíz órakor, mikor *Institoris* Kálmán polgármester fekete díszmagyar ruhában a terembe lépett, a padsorok már teljesen megteltek a szinte teljes számban megjelent városatyákkal. A polgármester a zöldsztal elé lépett és érces hangon mondta a következőket:

— Aradváros törvényhatósága autonómiajának legszebb, legalkotmányosabb jogát ma van hivatva gyakorolni. Ma kell megváltoztatnia hat évre tisztviselőit, kiknek mandátuma most lejárt, s akiket bizalmára méltat. Törvényeink értelmében a tisztviselőket a főispán hívja ösz-

sze, ő nyitja meg és ő vezeti azt. Ősi szokás alapján indítványozom, hogy küldjön ki a közgyűlés egy 3 tagú bizottságot, amely a főispánt a gyűlés vezetésére fölkerje. A küldöttség tagjait *Hász Sándor* elnök vezetésével *Simay Istvánt* és *Deutsch Bernátot* ajánlom.

A küldöttség a közgyűlési teremből átment a főispáni szobába s néhány perc múlva megjelent a díszteremben *Urbán Iván* főispán fényes díszmagyarban. A városatyák megjelennek, ő pedig rövid szavakban megnyitja a közgyűlést.

A mandátum lejárt.

Azután felállott *Institoris* Kálmán polgármester és a maga és tisztviselő társai nevében az alábbi beszédet intézte a törvényhatósághoz:

Méltóságos Főispán Ur!

Tek. Törvényhatósági Bizottság!

A hat év melyre bennünket választott tisztviselőket a törvényhatósági bizottság kiöntetű bizalmával megajándékozni méltóztatott, a mai nappal letelt s ezzel a mai megbízatásunk is megszűnt.

A törvényhatósági-bizottság megnyugvással tekinthet vissza a lefolyt 6 évre, mert az messze kiható és közhasznú beruházásokat mutat fel, dacára az alkot sokra zsibbasztólag ható, mostoha közgazdasági éveknél.

Mi választott tisztviselők, kikre a közgazdálkodás közvetlen vezetése bízott, mélyen átérzve a reánk ruházott kötelességek horderejét, lankadatlan buzgalommal igyekeztünk a hozzánk kötött várakozásoknak megfelelni.

Komoly előkészület és körültekintés vezette munkánkat, hogy a törvényhatósági bizottság által elfogadott eszméknek testet és lelket adjunk s a már létrehozott alkotásokat fenntartsuk, ápoljuk és kibővítsük.

Az elintézés alá kerülő köz és magán ügyekben, a törvények és szabályrendeletek keretén belül iparkodtunk a jog és méltányosság alapján eljárni.

Mily lelkiismeretesen feleltünk meg a hozzánk fűzött várakozásnak, a törvényhatósági bizottság van hivatva a mai napon feleltünk bírálatot mondani és mi ezen ítélet előtt meghajlunk.

Ha kiérdemeltük az elismerést, ez oly felemelő jutalom lesz reánk nézve, mely az irántunk eddig nyilvánult bizalom megújulásával buzgalmunkat és szorgalmunkat csak növelni fogja.

Es most, midőn a magam és tisztviselő társaim nevében az eddig kinyert bizalmukért hálás köszönetet mondanék, ezennel leteszem hivatali jelvényeimet. Méltóságod kezébe s ajánlom magamat tisztviselő társaimmal együtt további jóakaró hajlamaikba.

Elismerés a tisztviselőknek.

A polgármester beszédét többször szakította félbe az éljenzés, melynek lecsillapultával szólásra állott fel *Műlek Lajos dr.* s a következő szavakban róta le a törvényhatóság elismerését a tisztviselők iránt:

Tisztelt közgyűlés! Egy becsületes munkával, szorgalomban eltöltött hat évvel állunk szemközt. Ez a hat év előtt megválasztott tisztviselőkar beigazolta, hogy arra a bizalomra, melyet a törvényhatóság nekik megválasztásuk alkalmával előlegezett, teljesen megfelelt.

A nemrégén megválasztott polgármester (Eljen!) néhány hónap alatt, melyet a polgármesteri székben eltöltött, bebizonyította, hogy valóban rátermett tisztviselőre és a vele működő tisztviselők is hivatásuknak magaslatán állanak.

Azt hiszem tehát, hogy a törvényhatósági bizottság valamennyi tagjával egyetértek, mikor azt indítványozom, hogy fejezze ki a törvényhatóság elismerését, és: *intézköszönetét a tisztviselőknek* kiváló működésükről. (Eljenzés.)

Urbán Iván főispán a maga részéről is elismerését fejezi ki a tisztviselőknek hat évi szorgalmas működésükért s a közgyűléstől annak kijelentésére kér engedélyt, hogy azt a

széles jogkört, melyet neki főispáni tisztsége biztosít, a maga részéről is a becsületes közigazgatás szempontjainak figyelembe tartására fogja fordítani.

— Engedjék meg végül — fejezte be beszédét a főispán, — hogy, a lelépő tisztikart a törvényhatóság tagjainak jóakaratu figyelmébe ajánljam

Ezután tértek csak a tisztujítás tulajdonképeni előkészületeire. A főispán a választások tartamára kinevezte a tisztujító szék főügyészévé *Sealay* Károlyt, főjegyzőjévé *Mülek* Lajos dr.-t, kik a főispán mellett a lelépett tisztviselők helyét foglalták el a zsoldasztalnál.

Megalakították ezután a *kandidáló-bizottságot*, melybe a közgyűlés *Müller* Károlyt, *Robitsk* Agostont és *Kristyóry* Jánost választotta meg, a főispán pedig *Simay* Istvánt, *Barabás* Béla dr.-t és *Deutsch* Bernátot nevezte ki, egyúttal a kijelölő bizottság működésének idejére a közgyűlést felfüggesztette.

A polgármesteri állás.

Alig négy-öt percnyi tanácskozás után a kandidáló-bizottság visszatért a terembe s a főispán kijelentette, hogy a kandidálók elsősorban csak a polgármesteri állásra jelöltek pályázót. Ezt válassza meg a közgyűlés, mert a polgármester a többi pályázatoknál informatív joggal bír, s csak azután térjenek át a többi állás betöltésére.

Jelenti a főispán, hogy a polgármesteri állásra csak egy pályázó van: *Institoris* Kálmán, kit a bizottság jelölt.

Oriási éljenzés és taps fakadt a főispáni kijelentés nyomába. *Institoris* Kálmán letette a hivatali esküt, melynek mintáját *Mülek* Lajos tisztujítószéki főjegyző olvasta föl. A főispán meleg szavakkal üdvözölte a polgármestert, sikeres működést kívánt s átadta neki a hivatali jelvényeket.

Azután felállott *Institoris* Kálmán polgármester s a következő *programm-beszédet* mondotta el.

Méltóságos Főispán Ur!

Tek. Törvényhatósági Bizottság!

Fogadják legmélyebb hálámat és köszönetemet azon kitüntető bizalmunkért, mellyel Arad sz. kir. város polgármesterévé újból megválasztani méltóztattak.

Rövid polgármesteri működésem alatt nem hivatkozhatom oly szervezési vagy alkotási tényekre, melyekre az irántam nyilvánuló bizalmat alapíthatnám, s azért megválasztásomat azon becsületes és odaadó munkám elismerésének tulajdonítom, mellyel mint a törvényhatóság tisztviselője több évtizeden át szülővárosom érdekében önzetlenül kifejtetem.

Eddig hivatalos pályámon a becsületeség, az igazság és méltányosság vezették tetteimet. — Ezek fogják irányítani a jövőben is azokat.

Arra fogok törekedni, hogy jó és gyors közigazgatás mellett, az eddig elért haladás a jövőben is minden téren, a közgazdasági helyzet, és erősen igénybe vett hitelünk szigorú mérlegelésével fokozatos lépést tartson.

Városunk vezetése a jelenlegi pénzügyi viszonyainkkal szemben szigorú takarékossgot, és az oly gyümölcsöző befektetésekről való gondoskodást követel, melyek bevételeinket növelni képesek.

Midőn ez utóbbi irányban alapos körültekintéssel előterjesztéseket teendek egyúttal örömmel karolok fel minden oly indítványt, mely anyagi helyzetünk javítására biztos kilátást nyújt.

Mert a most mind hatalmasabban tért hódító takarékossgai elvek mellett erős meggyőződés az, hogy városunk fokozódó igényeivel szemben a további fejlődést nem a kiadások apasztása, hanem a jövedelmek szaporítása lesz egyedül képes biztosítani.

Ezen elvek szem előtt tartásával és törekvéseim gyakorlati alkalmazásával akarom az állásommal összekötött nagy és terhes fel-

adatokat megoldani és azon nemes célok elééréseért küzdeni, melyeket a város érdekei előlme tüznek.

Ezen törekvéseim érvényesítéséhez kérem a tiszteit törvényhatósági bizottság jóakaró támogatását.

Nagybecsü bizalmukat ismételten mély hálával megköszönve, ajánlom magamat jó akaró iudulatukba. (Éljen.)

Válaszul a polgármester szavaira, hangzott el a legszebb beszéd a mai közgyűlésen. *Barabás* Béla dr. üdvözölte a polgármestert a törvényhatósági bizottság részéről a következő szavakkal:

— Engedjék meg, hogy az új polgármesternek a törvényhatósági bizottság tagjainak nevében őszinte, igaz elismerésünket nyilvánítsam. Egyhangulag választották meg abba a diszes állásba, mely Aradváros életében mindig vezérelt volt. A szeretettel párosult bizalom nyilvánult meg irányában, mikor egyhangulag választottuk meg újból állásába. Mikor üdvözöltem őt, ne haragudjon meg, ha egy s más dologra felhívom a figyelmét. Jegyezze meg, hogy a polgármester van hivatva életet adni a törvényeknek, melyek rottak és szárazak, a polgármesternek kell örködni arra, hogy azok egyformán érvényesüljenek minden polgárral szemben.

A város anyagi és szellemi életének vezetője a polgármester, s mi meg vagyunk győződve arról, hogy ő méltóan fogja ezt a feladatot is betölteni. Intelligens város polgáraitól nyerte ezt a megtiszteltetést, viselje büszkén, aminthogy a város is büszke az ő polgármesterére.

Ez a város a maga erejéből nőtt nagygyá, a saját erejéből növekedik most is, mert pártok nincsenek benne, mindenki a közös érdekért dolgozik. Ő se ismerjen a polgármesteri székéből különbséget sem vallás, sem származás, sem nemzetiség tekintetében, minden polgár úgy álljon előtte, mint akinek egyenlő jogai és kötelességei vannak. Istápolja a polgárokat jogaik érvényesítésében, de ellenőrizze is a kötelességek teljesítését. *Fölfelé* legyen mindig *önérzetes*, *lefelé jóindulatu* és mindkétfelé első sorban *igazságos*. Erről különben biztosít bennünket az ő hivatali multja.

Legyél hálás fia ezután is az édesanyának, mert az anyát tisztelni és szeretni istennek tetsző cselekedet. Áldjon meg az isten téged erővel, hogy áldás származzon e városra a te működésedből. Sok ember vár jót e várostól s ezeken segíteni rajtad áll. Nézzél szét a kis házak között, ahol a szegény polgárok laknak, gondoskodj arról, hogy ezek ne csak megéljenek, hanem igyekezz a családapák reményeit is beváltani. Egyesült erővel dolgozzunk. — evvel a jelszóval üdvözöllek új állásodban.

Hatalmas tapsvihar fejezte ki *Barabás* beszédéhez a törvényhatóság hozzájárulását s adta meg az elismerést *Barabás*nak szép beszédért.

Az új főjegyző.

A polgármester-választás befejeztével felolvasták a kijelölő-bizottság előterjesztését a főjegyzői állásra. Beérkezett *négy pályázat*, s tekintve, hogy valamennyi pályázónak meg van a szükséges képzettsége, a kijelölő bizottság valamennyit kandidálta, még pedig a következő sorrendben:

első helyen: *Kádas* Kálmán,
második helyen: *Lócs* Rezső,
harmadik helyen: *Vannay* Gyulát,
negyedik helyen: *Greén* Nándort.

A választásra írásban kértek szavazást s a főispán ennél fogva elrendelte azt. Két szavazatszedő küldöttség volt; az egyiknek, amelyik a közgyűlési teremben A—M-ig szedte a szavaza-

tokat, *Kabdebó* János dr. volt az elnöke, tagjai pedig *Hegedüs* László és dr. *Steinhardt* Mór, a másik küldöttség a polgármesteri szobában az N—Z. kezdőbetűs szavazók céduláit szedte. Ennek a bizottságnak *Tedeschi* Viktor volt az elnöke, tagjai *Edvi-Ilés* László és dr. *Rosenberg* Miksa, jegyzője dr. *Nagy* Sándor.

A két küldöttségnél összesen *141 szavazatot* adtak le. Ebből az első küldöttségnél *Kádas* Kálmán kapott 38 szavazatot, *Lócs* Rezső 33-at, a II. küldöttségnél *Kádas* 37-et, *Lócs* 32-öt. A végeredmény pedig ez volt.

<i>Kádas</i> Kálmán	75
<i>Lócs</i> Rezső	65
<i>Kilényi</i> János	1

A főispán a szavazás ilyen eredménye alapján kihirdette a választás eredményét, amely szerint Aradváros főjegyzőjévé *tiz szavazattöbbséggel* *Kádas* Kálmán választott meg. Az enunciaciót természetesen lelkes és őszinte éljenzéssel fogadta a közgyűlés.

A gazdasági tanácsos.

Ez a választás egyhangulag történt, mert az állásra csak egy pályázó volt: a régi gazdasági tanácsos. Így

Varjassy Lajos egyhangulag

választatott meg ismét. Hatalmas éljenzést és hosszú tapsot kapott *Varjassy*. Megválasztása egyike volt a leglelkesebb választásoknak a mai közgyűlésen. Egyre zugott az éljen akkor is, midőn dr. *Barabás* Béla indítványára elhatározták, hogy *polgármester-helyettesé*, tekintettel *Varjassy* Lajos népszerűségére és nagy érdemeire, őt választja meg a törvényhatóság.

Az új tanácsos rövid, de határozott és férfias beszédben köszönte meg a közgyűlés bizalmát. Előbb a *főispánhoz* fordult, igérve, hogy őt hazafias működésében mint a város fia mindig támogatni fogja.

Azután a *polgármestert* biztosította arról, hogy az a kézzsoritás, mely a polgármester-választás után történt, fátyolt jelent a multa és az együttműködés zálogát a jövőre nézve.

Végül a törvényhatóság képviselőinek ígérte meg, hogy a mai közgyűlésen a személye iránt megnyilvánult bizalmat fokozott és lelkiismeretes munkával fogja meghálálni.

Adóügyi tanácsos.

A főjegyzői állás betöltésével sokkal nagyobb izgalmat és érdeklődést keltett az adóügyi tanácsos megválasztása.

Őt pályázó volt a kandidálóbizottság valamennyit jelölte a következő sorrendben:

Lócs Rezső,
Vannay Gyula,
Joó Béla,
Greén Nándor,
Kilényi János.

A szavazást természetesen itt is el kellett rendelni s az ismét két küldöttség előtt folyt. Időközben azonban dr. *Kabdebó* Jánost, az első küldöttség elnökét sürgősen elhívták a közgyűlésről s így helyébe *Varjassy* Árpádot választotta meg a közgyűlés.

Beadtak összesen *140 szavazatot*. Ebből kapott:

<i>Lócs</i> Rezső	77
<i>Kilényi</i> János	57
<i>Vannay</i> Gyula	3
<i>Joó</i> Béla	1
<i>Greén</i> Nándor	1
<i>Kádas</i> Kálmán	1

szavazatot. E szerint *adóügyi tanácsossá* *Lócs* Rezsőt választották meg 20 szótöbbséggel.

Az új főügyész.

A főügyészi állásra ketten pályáztak: *Perger* János dr. főügyész és *Reicher* Károly dr.

alügyész. Mikor a főispán kijelentette, hogy a kandidáló-bizottság mind a két pályázót jelölte, az egész terem felkiáltott:

— Reicher Károly! — Es hangzottak a felkiáltások, melyekből csak a Reicher neve hallatszott.

Ennek hatása alatt tette meg a főispán a következő kijelentést:

— Miután szavazást senki sem kért, a felkiáltásokból pedig csak egy nevet hallok ki, ennél fogva a főügyészi állásra

dr. Reicher Károlyt egyhangulag

megválasztottnak jelentem ki.

A törvényhatósági bizottsági tagok lelkesedéssel fogadták Reicher megválasztását. Percekig éljeneztek és tapsoltak a városatyák s Reicher alig tudott szóhoz jutni, hogy megválasztását megköszönje.

Avval kezdte beszédét, hogy az első szó, mely ajkairól elhangzik, a hála és köszönet szava legyen. A köztisztviselőnek egyedüli jutalma csak az lehet, ha működését, szorgalmát polgártársai elismerik s ebből a tisztviselő egyuttal bizalmat is merit a jövőre. Ez a kitüntetés hivatali működésének huszonnegyedik évében éri őt s annál értékesebb reá nézve, mert az olyan kiváló jogászok öröke, mint amilyen az ő hivatali elődei voltak. De éppen ezért kétség él benne aziránt, vajjon képes lesz-e ilyen elődök örökét méltóan betölteni. Azt mindenestre igéri, hogy erejétől és szorgalmától lehetőleg mindenkor arra fog igyekezni, hogy a reá ruházott bizalomnak megfeleljen s arra méltó legyen.

Reicher Károly dr. beszéde után még erősebb éljenzés és taps támadt. A képviselők egymásután állottak fel s kezet szorítva gratuláltak a főügyésznek új állásához és nagyhatású beszédéhez.

A sorrendben most az *arvaszéki ülnökök* megválasztása következett, erről azonban az *Egyhangú választások* cím alatt szólnak. Így aztán az

Alügyész- és aljegyző-választás

következett. Ezek is azok köze az állások közé tartoztak, amelyeknek betöltése előrelátható izgalmakra adott alkalmat.

Az *alügyészi* állásra eredetileg *négy pályázó* jelentkezett, de miután közülök Reicher Károly dr. főügyész lett, *Opre Péter dr.* pedig a kandidálás folyamata alatt kijelentette, hogy pályázati kérvényét visszavonja s a választástól viszszalép, — csak *három pályázó* maradt. Ezek a kandidáció sorrendjében a következők:

Vizer Péter,
Radó Károly dr.,
Velcsov Géza dr.

A városatyák mindhárom nevet éljenzéssel kísérték, többséget nem lehetett kivenni s így a főispán elrendelte a szavazást.

A két szavazat-szedő küldöttség előtt így állnak a jelöltek: az első bizottságnál, *Vizer Lajos 26*, *Radó Károly dr. 26*, *Velcsov Géza dr. 26* szavazat, a második bizottság előtt *Vizer Péter 29*, *Radó Károly dr. 28* és *Velcsov Géza dr. 15* szavazatot kapott. Egy lapot üresen adtak be.

A végeredmény tehát ez: 140 szavazatból kapott

Vizer Péter	55
Radó Károly dr.	49
Velcsov Géza dr.	36

szavazatot. Vagyis *Vizer Péter* mindössze *hat szótöbbséggel* győzött *Radó Károly dr.* felett.

Két *aljegyzői* állás volt üresedésben s erre összesen *öt pályázó* jelentkezett. *Löcs Rezső* helyébe I. aljegyzőnek *egyhangulag* választották

meg *Vannay Gyulát*. Ennek helyébe a kandidáló-bizottság a következőket jelölte:

Marosi Miklós,
Joó Béla,
Angel István dr.,
Zubor Andor.

A szavazást megejtették s a 138 beadott szavazat, melyből *kettőt érvénytelennek* nyilvánítottak, a jelöltek között így oszlott meg:

Angel István dr.	63
Marosi Miklós	45
Zubor Andor	15
Joó Béla	13

Angel István dr.-nak megválasztását, ki az alkapitányi állást hagyta el az aljegyzőségért, a közgyűlés éljenzéssel fogadta.

Egyhangú választások.

Egynehány állást egyhangú választással töltött be a közgyűlés. Ezek a tisztviselő állták ki a legkevesebb drukkot, mert egyrészt hivatali rátermettségük, másrészt népszerűségük megmentette őket a pályázótársaktól. Így aztán csak az egy *pénztár-ellenőri* állás betöltésénél kellett szavazást tartani.

Az egyhangulag megválasztott tisztviselők ezek:

Arvaszéki ülnökök: *Csiky Károly* egyuttal elnök-helyettes és dr. *Vertán Oszkár*.

Főpénztáros: *Urbányi Béla*.

Közyám: *Dániel Kálmán*. Egy választás sem történt meg olyan lelkesedés kíséretében, mint az egész városháza „*Dániel bácsi*”-jának megválasztása. Valósággal megakadt a közgyűlés menete a képtelen hosszú éljenzés és taps miatt. A főispán háromszor hozzáfogott a gyűlés folytatásához, de szavai elvesztek a nagy és őszinte tetszésnyilvánításban.

Községi bíró: *Joó Béla*.

Belvárosi alkapitány: *Grén Nándor*. Angel István dr. helyére, aki aljegyző lett, négy pályázó volt, a választás mégis közfelkiáltással történt meg. *Berecz Ferenc*, dr. *Bedő Árpád*, *Zubor Andor* és *Pavlovits Emil* pályázók közül *egyhangulag Berecz Ferencet* választották meg a kihágási bíróságot vezető alkapitánynak.

Gáji alkapitány lett: *Madarász Antal*.

Kamarás: *Bérczy Alajos*.

Pénztári ellenőr (első): *Vlaikovits Pál*.

II. Ellenőr: *Billich Miklós*.

A III. ellenőri állásra már szavazni kellett. Öt pályázót a kandidálók a következő sorrendben jelöltek:

1. *Szabados Árpád*, 2. *Kosztka Mihály*, 3. *Fóthy Nándor*, 4. *Csurgay Árpád* és 5. *Rieger Gyula*.

A szavazás eredménye ez lett:

Szabados Árpád	73
Kosztka Mihály	39
Fóthy Nándor	13
Rieger Gyula	3

Egy szavazat érvénytelen volt s így 129 közül *harmincnyolc szótöbbséggel Szabados Árpádot* választották meg pénztári ellenőrré.

Tiszteletbeli tisztviselők.

A választások befejezésével *Urbán Iván* főispán jogánál fogva a következőket nevezte ki tiszteletbeli tisztviselőkké:

A törvényhatósági bizottság tagjai közül: Tiszteletbeli főjegyző: *Müller Lajos dr.*, t. főügyészek: *Avarffy Ferenc*, *Steinhardt Mór dr.*, *Rosenberg Miksa dr.* T. főmérnökök: *Hegedüs László* és *Pekár Károly*, főorvosok: *Parecz Gyula dr.*, *Kabdebó János dr.*, *Schusztér Illés dr.* és *Vas Sándor dr.*

A tisztviselők közül: tiszteletbeli főjegyző: *Löcs Rezső*, t. főkapitány *Grén Nándor*, t. alka-

kapitányok: *Nagy Ottokár*, *Rámer István*, aljegyzők: *Simon Gábor* és *Marosi Miklós*.

A kinnevezett tiszteletbeli és tényleges tisztviselők közül azok, akik még ott voltak, együttesen letették a hivatali esküt.

A megválasztott tisztviselők nevében azután *Kádas Kálmán*, az új főjegyző emelkedett fel s a megválasztásukért az alábbi beszédben mondott köszönetet:

Méltóságos Főispán Ur!

Tek. Törvényhatósági Bizottság!

Városunk törvényhatósága egyik legfontosabb jogát gyakorolva, megválasztotta mai napon tisztviselői karát, bizalmával tisztelte meg azokat, kikre városunk ügyeinek vezetése a legközelebbi hat éven át közvetlenül nehezedeni fog.

Hálás köszönettel fogadjuk a kitüntető bizalomnak ezen megnyilatkozását és bár soha egy pillanatra sem kétkedtünk városunk választó polgárainak páratlan igazságérzete, méltányossága és részrehajlatlanságában mégis teljes megnyugvást kelt bennünk s biztositást nyújt a jövőre nézve azon tudat, hogy a tisztviselői-kar választásánál minden mellékérdemtől eltekintve, az érdem, az igazság és méltányosság elve az irányadó.

A városok rohamos fejlődése és a közgazgatásnak egyöntetű helyes mederbe való terelése reánk tisztviselőkre súlyos feladattal nehezkedik, nem lesz elég imént elhangzott hivatalos eskünkhöz hiven, a törvények és rendeletek pontos megtartása és alkalmazása, de a rendelkezésre álló összes erő és eszközök latbavetése s megfeszített munkássággal odahatnunk kell, hogy szeretett szülővárosunkat szellemi erejének növelése, anyagi jólétének gyarapításával az elsőrangú vidéki városok sorában fentartsuk és lehetőleg emeljük.

De habár teljes munkakedvvel és önzetlennel indulunk is a nagy munka elé, érezzük már most is, hogy fontos feladatunk sikeres megoldását csak azon esetben remélhetjük, ha a tekintetes törvényhatósági bizottság minden egyes tagja részéről szakszerű és hathatós támogatásban fogunk részesülni, mert tudatában vagyunk annak, hogy teljes siker csak ott koronázza a működést, a hol a közös feladat magasztos érzete él és a kölcsönös támogatás hatalmas emeltyűje működik.

Mély tisztelettel kérjük azért ugy Méltóságodnak hathatós pártfogását, mint a tekintetes törvényhatósági bizottságnak becses támogatását, mert csakis ezen tényezők közreműködésével leszünk képesek azon fontos hivatásnak és feladatnak kellően megfelelni, a melyet a tek. törvényhatósági bizottság megtisztelő bizalmával magunkra vállalunk.

Ismételve szívünk mélyéből köszönjük meg a kitüntető izalmat, s a Mindenható áldását kérjük szeretett városunk polgártársainkra!

Az új főjegyző első debutjét, mely a fenti tartalmas beszéd elmondásában állott, tapssal jutalmazták a városatyák.

A közgyűlés a jegyzőkönyv felolvasásával és hitelesítésével délután egy negyed 2 órakor ért véget.

A közgyűlésen *Urbán Iván* főispán elnöklése alatt jelen voltak: *Institoris Kálmán* polgármester, *Sarlot Domokos* főkapitány, *Varyassy Lajos*, *Kádas Kálmán*, dr. *Pergler János*, *Löcs Rezső*. A törvényhatósági bizottság tagjai közül:

Andrényi Károly, *Avarffy Ferenc*, *Avarffy Géza*, *Abrai Lajos*, *Barabás Béla dr.*, *Bing Ede*, *Bing Vilmos*, *Blaskovits Antal*, *Bogdán Virgil dr.*, *Bolyos István*, *Bonts Döme*, *Boros Vida*, *Bozskik György*, *Böhm Adolf*, *Barcza István*, *Osécsi Imre*, *Deutsch Bernát*, *Domány József*, *Domokos Lajos*, *Dobiaschi József*, *Don Konstantin*, *Dobró Pál*, *Edeimüller József*, *Eles Armin*, *Fetter Géza*, *Fényes Dezső*, *Frint Lajos*, *Fricz József*, *Lamberger Lajos*, *Gaal Ferenc id.*, *Glück Károly*, *Glück Zsigmond*, *Grossmann Jakab dr.*, *Goldschmidt Miksa*, *Gebhart István*, *Hász Sándor*, *Hegedüs László*, *Hermann Gyula*, *Herzl Bernát*, *Heitz Nándor*, *Edvi-Ilés László*, *Issekutz László*, *Kabdebó János dr.*, *Kneffel Lajos*, *Kohn S. N.*, *Kotsis Lajos*, *Kremer József*, *Kristyory János*,

Kronstein Vilmos, Kiss Ferenc, Lengyel Frigyes, Neuman Alfréd, Lengyel Tivadar, Lukácsy Lajos, Lusztig Armin, Fodor Zsigmond, Madarász Antal, Magyary Ferenc, Mandl Vilmos, Marek Samu, Maresch Gyula, Marschall Lajos dr., Mayer Miksa, Márk Károly, Mihalik József, Millig József, Mittner József, Mülek Lajos dr., Müller Gyula, Müller Károly, Müntz Ferenc, Nagy Sándor dr., Nemes Zsigmond dr., Nesnera Aladár, Neuman Adolf ifj. Neuman Dániel, Lengyel Manó, Nikoliusz Péter, Opre Péter dr., Ottenberg Tivadar, Péterffy Antal, Probst Mihály, Purcariu György, Rámor Lajos, Reicher Ferenc, Reinhart Géza, Reinhart Gyula, Reinhart Kálmán, Remetey Fülöp Károly, Révész Adolf, Rozsnyay Kálmán, Rozsnyay József dr., Reisinger Sándor, Rieger Imre, Ring Géza, Ring Lajos, Robitsek Agoston, Urbányi Béla, dr. Reicher Károly, dr. Vertán Oszkár, Vannay Gyula, dr. Posgay Lajos, Kilyényi János, Zachariás Géza, Csiky Károly, Bund Henrik, Virágh Lajos, Natchnébel Gyula, Rosenberg Miksa dr., Rosenberg Sándor dr., Schusztér Henrik, Schwarz Jenő dr., Simay István, Simon Jenő, Sófalvi György, Sonnenfeld Károly, Spitzer Ignác, Steiner Jakab, Steinhardt Mór dr., Szalay Antal, Szalay Károly, Szathmári János, Solymos József, Szalai Arnold dr., Stauber József, Scharntner Sándor, Tedeschy Viktor, Tenner Lajos, Szondy Béla, Tisch Mór dr., Tabakovits Emil, Tóth József, Tolnai János, Vajda István, Vanicsek Ferenc, Varjassy Arpád, Vas Gusztáv, Verbos Adám, Vizer Lajos, Wadowszky Gusztáv, Walder Gyula, Wallfisch Armin, Weisz Dávid, Weisz Sándor, Winter Adolf, Zikó János.

TÁVIRATOK.

A spanyol munkások sztrájkja.

Murcia, febr. 26. A sztrájkolók a külvárosokban összezsúrdultak, de a csendőrség szétverte őket. Több embert letartóztattak, köztük a vas- és fémmunkások egyesületének elnökét. Az utcákon katonai őrzékek cirkálnak. Most nyugodt a város.

Pestis Sanghaiban.

Sanghai, febr. 26. A *Ballarat* postagőzösön a legénységnek Goából jött része között két pestises haláleset és három újabb megbetegedés fordult elő. A hajót elkülönítették.

Henrik herceg Amerikában.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 26.

Henrik herceg amerikai ünnepeltetéséről két nagyszabású lakoma eseményeivel kapcsolatosan érkeztek újabb hírek a mai napon.

A *Hohenzollern* yachton arótt lakomán a herceg az ebéd befejeztével *angol nyelven* a következő pohárköszöntőt mondta:

— Roosevelt ur! Ön itt a hajón a német császár 5 felségének vendége s azt hiszem, ez az első eset, hogy az Egyesült-Államok elnöke 5 felségének valamelyik hajóján időzik. Adja isten, hogy ne legyen az utolsó. Szívvel meg akarom köszönni önnek azt a fogadást, amelyben az első naptól fogva, amikor partra szállottam, a jelen pillanatig részesültem. Oszinte és határozott benyomásom az, hogy személyes barátság erős érzelme van közöttünk keletkezésében. Terjeszkedjék e barátság két nagy nemzetünk üdvére.

A herceg Roosevelt elnök éltetésével fejezte be pohárköszöntőjét, mire a zenekar az amerikai nemzeti himnuszt játszotta. Azután felállott Roosevelt elnök és ugyancsak angol nyelven ezt válaszolta:

— Legszívesebb köszönetemet akarom kifejezni azokért a jóságos szavakért, amelyeket királyi fenséged nekem mondott és tudomására akarom adni, hogy nem üres bók, hogy királyi fenséged már őszinte helyet talált szeretetünkben és jóindulatunkban. Nagy értéket tulajdonítunk annak, hogy a német császár Ő felsége önt az amerikai nemzethez küldötte és önnek személyesen is köszönetet mondok azért, ami ter-

mészetesen sokkal nagyobb fontossága, hogy olyan lépést tett, amely szükségképpen szorosabban fogja egymáshoz fűzni azt a két nagy nemzetet, amelyeknek barátsága oly nagy jelentőségű az egész világ jövődéli jólétére nézve. Végül még egy személyes kívánságot akarok kifejezésre juttatni. Nagy örömmel nézek eléje annak a napnak, a melyen önnel tengerügyi minőségében egyik csatahajóján jelennek meg vendégül.

Az elnök a herceg éltetésével fejezte be beszédét.

Ezután Roosevelt Alice, az elnök leánya elmondta a *Meteor* hajó keresztelő beszédjét — *német nyelven*.

A lakoma további folyamán Henrik herceg még egyszer felállott és Roosevelt Aliz kisasszonyhoz fordulva köszönetet mondott neki azért a bájos szeretreméltóságért, a melylyel a *Meteor* megkeresztelte és azután így szólt:

— Azt mondják, hogy mi tengerészek kissé babonások vagyunk. (*Evans* tengernehéz fordulva.) Azt hiszem, Evans, nem vagyunk azok. Akárhogy áll is a dolog, erre a hajóra szerencsés pályafutás vár, mert művész alkotta (itt a herceg a hajó építőjéhez fordult) és mert a vizen való első megjelenése egy hölgy nevéhez fűződik. Hiszen mi tengerészek úgy beszélünk hajónkról, mintha nő volna, úgy tartjuk hajóinkat, úgy bánunk velők, mint asszonyainkkal. Aliz kisasszony egészségére írtém poharamat.

A lakoma után New-York város polgármesterének banketjén vett részt a herceg, hol a díszvendégszolgálatról szóló oklevél átadásakor azt mondotta *Low* polgármester, hogy ezzel a város nagybecsülését és benső barátságát akarja kifejezni a herceg iránt. Ez a legnagyobb kitüntetés e város részéről, amelynek jelentőségéhez oly nagyban járultak hozzá a németek. Beszédében a német császár képviselőjeként is üdvözölte a herceget és annak a reményének adott kifejezést, hogy a látogatás meg fogja erősíteni azt a barátságot, amely Németország és Amerika között mindig fennállott. A herceg megköszönte a szíves fogadást és szintén Németország és Amerika régi barátságára utalt, hangsúlyozva, hogy szeretett bátyjának és fennkölt uralkodójának képviselőjeként jelent meg. Beszédét azzal fejezte be, hogy minden jót kívánt New-York városának. Szavai nagy lelkesedést keltettek.

A városházáról távozó herceget a Broadwayn összegyűlt közönség lelkesen üdvözölte.

— Este 8 órakor egy lovassági csapatból kísérvé, a Metropolitan-Operába hajtatott, amely virágokkal volt díszítve és német és amerikai színű izzólámpákkal fényesen kivilágítva. Őt páholyt egygyé alakították át a herceg és kísérete számára. A színház belseje is pazarul volt díszítve és kivilágítva. Hét órakor a színház megtelt nagyszámú közönséggel. Henrik herceg megjelenésekor a zenekar a *Heil Dir im Siegerkranz*-ot játszotta. A színpadon több operarészletet adtak elő. A felvonások között a zenekar német harci dalokat és amerikai egyvelegeket játszott.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Csütörtök: Lotti ezredesei, bohózat. (Páros bérlet.)
Péntek: Lotti ezredesei, bohózat. (Páratlan bérlet.)
Szombat: Lotti ezredesei, bohózat. (Páros bérlet.)

* Tömörkény István sikere. *Tömörkény* István kiváló szegedi író szép kitüntetés érte. Utóbb megjelent könyvét, a „Vizenjárók és

kétkézi munkások“-at a földművelési kormány 2000 példányban rendelte meg, míg a közoktatásiügyi kormány 300 példányban. A rendkívül szép sikert ért munka legközelebb új és olcsóbb kiállításban is meg fog jelenni. *Jászai Mari*, a Nemzeti Színház nagy művésznője igen szép, elismerő levelet intézett Tömörkényhez.

* **Sada Yacco-Temesvárott.** *Sada Yacco*, a japán császári udvari társulat két estén át vendégszerepel a temesvári színházban. A társulat, mely husz tagból áll, teljes díszletet és jelmezt hoz magával. *Sada Yacco* következő műsora mutatja be a temesvári közönségnek. Szombat, március 1-én „A Géza és a lovag” és „Késa.” Vasárnap este, március 2-án „Sogun” és „Velenecsi kalmár” japán kiadása. Itt lesz tehát közvetlen tőzsomszedságunkban ez a nagy hírnév-re szert tett exotikus japáni Duse. Vajon gondoskodott-e a mi művezetőségünk arról, hogy a sok színövendék és vidéki nagyságok vendégszereplése után végre valódi művezetést nyújtó vendégek kerüljenek a mi színpadunkra?

Szigeti József meghalt.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 26.

Nagy gyásza van a magyar nemzeti színezetnek. *Szigeti József*, a Nemzeti színház volt tagja, a legnagyobb jellemű színészek egyike. A ki a magyar színműirodalmat is sok jeles művel gazdagította, ma reggel 80 éves korában meghalt. Egy emberöltőn át szolgálta a magyar művészetet és drámairodalmat oly tehetséggel és pártját ritkító sikerrel, hogy alig mérközhetett vele más.

A színészi és drámaírói pályán országos hírnevet és dicsőséget szerzett magának és a nemzetnek. Népszerűsége még akkor is óriási volt, a mikor az öregség munkaképtelenné tette és vissza kellett vonulnia a színpadtól. A közönség és a pályatársak a legnagyobb tisztelettel, szeretettel és ragaszkodással viseltettek iránta mindig. Annál fájdalmasabban hat most a halálhíre mindazokra, a kik ismerték, látták és csodálták.

Az agg művész régebben betegeskedett. A Dohány-utca 66. számú házában lakott a második emeleten s nyolc hete állapota olyan rosra fordult, hogy nemcsak nem hagyhatta el lakását, de az utóbbi napokban már mozdulni sem tudott. Gazdasszonyán kívül leánya *Vizvári Gyuláné* és unokája *Tapolcai Dezsóné* ápolták nagy szeretettel az öreg urat, a ki azonban mindinkább erőtlenedett.

A halál ma reggel félnyolc órakor érte utól. Nem volt mellette senki sem, a mikor utolsó lélegzett. Néhány perccel később jöttek csak övéi, de az agg művész akkor már nem élt.

A temetés iránti intézkedéseket veje, *Vizvári Gyula* teszi meg és — értesülésünk szerint — holnapután kísérik utolsó útjára a Nemzeti színházból. A főváros az elhunytak díszsírhelyét dományoz.

Életrajzi adatai rövid foglalásban a következők:

Szigeti József született Veszprémben 1822. május 11 én. Szeretete a színészethez még a gyermekévekre vezethető vissza. Tíz éves volt, midőn az oda vetődött Balogh István társulatát játszani látta, ez előadás nagy nyomokat hagyott a kis gyermek lelkében. Szülei látva színészi hajlamát, eltiltották a színház látogatásától, miért is sokat szenvedett. Felsőbb iskoláit Pesten végezte, de itt is jobban szerette a színházat, mint az egyetemet, a verseket és drámákat, mint a jogot. 1841. szülei tilalma ellenére színész lett. Legelőször 1841. október 3. lépett fel Jászberényben a Peleskei nótáriusban, mely fellépése annál is nevezetesebb, mivel négy szerepet kellett játszania, így a kisbíró, az uti komisszáriust, Othellót és a mexikói vőlegényt. 1844. Lendvayné közbenjárására Pesten is föllépett, Michel szerepét játszotta Lorenzinóban. E föllépését oly siker koronázta,

hogy nyomban a Nemzeti Színházhoz szerződtek. Itt azonban az első tíz év alatt alig jutott neki való szerephez, folyton öreg atyákat és érzélgős szerelmeseket játszottak vele. Színestársai félreismerték, miáltal sokat szenvedett. Szigligeti mint jellemző színész egyike legjelesebb színészeinknek. 1865. a mai országos magyar királyi színvészeti akadémia (akkor színészeti tanoda) megalapításakor annak drámai gyakorlati tanárává nevezték ki és ez állását a 80-as évekig megtartotta. 1895. február 15. nyugalomba vonult, Szigeti sikereinek hatására mint színíró is fellépett s főleg az 50-es években termékeny és népszerű színíró volt. A színész-drámaíróknak legjelesebbike Szigligeti mellett, a kinek a népszínműben ugyszólván versenytársa volt. Első darabjai: „Egy táblabíró a mártiusi napokban“ (vigjáték 3 felvonásban, alkalmi darab, 1848); „Viola“ (népszínmű, melyet Eötvös Falu jegyzője után készített, 1841). 1856-ban öt darabban lépett fel, ugymint: „Vén bakancsos és fia a huszár“ (népszínmű 3 felvonásban); „Kisérlet“ (népszínmű 3 felvonásban); „Jegygyűrű“ (népszínmű 3 felvonásban); „Ókos bolond“ (bohózat 3 felvonásban); „Becsületszó“ (1 felvonásos vigjáték, pályanyertes mű). Ezeket követték: „Szép juhász“ (népszínmű 3 felvonásban, 1857); „Szerelmem és örökség“ (vigjáték 2 felvonásban, 1857); „Falusiak“ (vigjáték 3 felvonásban, 1858); „Szécsi Mária“ (népszínmű 3 felvonásban, 1863); „Jó madár“ (vigjáték, 1864); „Mérget ivott“ (vigjáték 2 felvonásban); „Toldi“ (népszínmű 3 felvonásban, 1871). Drámai technikáján meglátszik a színpad ismerete, de műveinek költői értéket is ad egészséges humora, mely inkább vidám; nagy érzéke van a bohózatok elem iránt s népszínműveiben is hajlik e felé. Jóízű magyar típusai és sikerült torzképei általános népszerűségnek örvendnek. Érdekes és kedves visszaemlékezéseket és képeket is írt a vidéki magyar színészvilágból „Egy színész naplója“ címen. A magyar tudományos akadémia 1882. levelező, a Kisfaludy-társaság 1865. tagjává választotta.

Szerencsétlenül járt főmérnök.

(Kárász Emil súlyos balesete.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 26.

Súlyos baleset érte tegnap délután Kárász Emilt, a magyar államvasutak aradi üzletvezetőségének főmérnökét.

Hivatalos kiküldetésben járt s ahonnét tegnap este kellett volna Aradra visszaérkeznie. Szolnokra érve, átszállni készült az aradi gyorsvonatra. Az idő rövid volt s Kárász főmérnök sietett, hogy az Arad felé menő vonatra, mely már csaknem indulóban volt, még idejekorán fölérhessen.

Amint áthaladt egy sín páron, lába megakadt az egyik sínben egy vonat, mely ugyanabban a pillanatban érkezett a pályaudvarra, átvágta a főmérnök ballába fejét.

Az aradi vonat kísérő személyzete észrevéve a szerencsétlenséget, rögtön segítségére sietett a földön fekvő főmérnöknek. Beemelték a vasuti kocsiába és egy első osztályú fülkében helyezték el. Kárász főmérnök ekkor még nem tudta, hogy sérülése mennyire súlyos természetű, azt hitte, hogy csak könnyebb horzsolás-féle, mert nagyobb fájdalmat nem érzett.

A vonat Csabára ért, ahol fölszállottak Kapdebó János dr. az aradi üzletvezetőség orvosi tanácsadója és Fetter Géza államvasuti főfelügyelő.

A kalauz jelentette nekik, hogy az egyik első osztályú fülkében fekszik Kárász főmérnök megsérülve. Rögtön átsiettek hozzá s Kapdebó dr. azonnal kezelés alá vette a sérültet.

Aradra érve, Kárász Emilt Batthyány-utcai lakására szállították. A szenvedett sérülés folytán ma délelőtt amputáció vált szükségessé. Kapdebó János dr., Issekutz László dr. és Schuster

Henrik dr. végezték a súlyos operációt. Le kellett vágni a szerencsétlenül járt főmérnök lábafejét, hogy a gyógyulást lehetővé tegyék.

A beteg most már minden veszedelmen túl van, bár betegsége sokáig eltarthat és még hónapokig fogja az ágyat nyomni. Az amputáció következtében műlábfejet fognak alkalmazni a főmérnök lábára.

A városban a baleset híre általános részvétet keltett. Kárász főmérnököt rokonszenves modoráért, lelkiismeretes hivatali működéséért minden körben szeretik s így a szerencsétlenség, mely az aradi üzletvezetőség eme derék és képzett főtisztviselőjét érte, mindenütt élénk sajnálkozást keltett.

SPORT.

+ Az Aradi Kerékpár-Club pénteken este választmányi ülést tart a Japán-kávéházban, melyre a t. tagokat meghívja az elnökség. Kezdeté este fél 9 órakor. Táragsorozat: 1. A mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése, 2. A közgyűlésből áttett indítványok fölött határozathozatal. 3. Jelentéstétel az alapszabályok 22. §. b) pontjának végrehajtásáról. 4. Menetparancsnokok jelentése a mult évben elért túrázási eredményekről. 5. Belépések. 6. Indítványok.

A városi képviselők szaporítása.

(Érdekes miniszteri intézkedés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 26.

Szenzációs miniszteri leirat érkezett ma Szeged város törvényhatóságához abban a tárgyban, a melylyel már Arad törvényhatósága is többször foglalkozott Avarffy Ferenc indítványa alapján. A törvényhatósági bizottsági tagok szaporításáról szól a leirat. A miniszter elutasította a város felebbezését és meghagyta, hogy a városatyák számát bővítsék ki.

A miniszter egyenes utasítást adott a város hatóságának arra, hogy a törvényhatóság bizottsági tagjainak számát négyszázra kiegészítse és hogy a szervezeti szabályokban mondja ki, hogy Szegeden a törvényhatósági bizottsági tagok száma, a lakosság lélekszámához képest, a legközelebbi népszámlálásig négyszáz legyen.

A leérkezett miniszteri rendelet szövege egy kis magyarázatra ad okot. El kell mondanunk ennek a nagy port fölvert és országos jelentőségűvé emelkedett közigazgatási kérdésnek keletkezését.

Polczner Jenő országgyűlési képviselő, törvényhatósági bizottsági tag indítványozta, hogy a városi választókerületek ujonnan beosztassanak és a városatyák száma négyszázra szaporíttassék.

Ezt az indítványt nem fogadta el a közgyűlés. Mert bár tudta azt mindenki Szegeden, hogy az 1886-ik évi törvényben ki van mondva, hogy minden 250 lélek után egy törvényhatósági bizottsági tagot kell választani s így tekintve, hogy a legutóbbi népszámlálás alkalmával a szegedi lakosság száma százezerre szaporodott, tehát 400 képviselőnek kellene lenni Szegeden, mégis arra támaszkodott a közgyűlés, hogy 1891-ben az akkori népszámlálás befejezése után kellett volna már a törvényhatósági bizottsági tagok számát az ország minden törvényhatóságában kiegészíteni, de a törvényhozás akkor egy új törvényben kimondotta, hogy az 1886-ik évi törvénynek azon szakasza, melyben a bizottsági tagoknak lélekszám szerint való megállapítása van kimondva, egyelőre hatályon kívül helyezték.

A közgyűlés ezen határozata ellen Polczner Jenő képviselő felebbezést nyújtott be. A belügyminiszter ezen felebbezés következtében kimondotta, hogy Polcznernek ad igazat.

A képviselő közgyűlése azonban nem fogadta el a belügyminiszteri leirat álláspontját, hanem ismét fölterjesztést intézett a belügyminiszterhez, kimondván, hogy csak újabb törvényhozási intézkedéssel lehet eleget tenni a Polczner Jenő indítványának.

Időközben eikövetkezett az év vége, amidőn a választást már el kellett rendelni. A választást elrendelő közgyűlési határozat ellen Polczner Jenő megint felebbezett és azt kívánta, hogy az egész törvényhatósági bizottság mandátumát hosszabbítsa meg a belügyminiszter addig, a míg a szervezési szabályokat a város az ő indítványa szerint módosítani fogja.

Ezen felebbezésre mondja a miniszteri leirat, hogy nem teljesíthető, mert törvénybe ütközik.

Erdekes azonban, hogy a belügyminiszteri leirat az is mondja, hogy a szegedi közgyűlés fölterjesztése után is föntartotta legelső rendeletét és erről Szeged város közönségét is értesítette volna.

Ilyen leirat azonban Szegedre nem érkezett és csak ma tudta meg a város hatósága, hogy a belügyminiszter ragaszkodott ahhoz, hogy Szegeden 400 képviselő legyen.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az Aradi Kereskedők Köre választmánya e hó 27-én, csütörtökön este kilenc órakor ülést tart, melyre a választmány tagjait ezután is meghívja Tedeschi Viktor elnök.

(*) „A Kossuth Lajos“ betegsegélyző és temetkezési egyesület február hó 27-én d. u. 4 órakor saját helyiségében választmányi ülést tart.

Vádak Beöthy László ellen.

(A legújabb irodalmi panama.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 26

Mai számunkban megemlékeztünk a „Magyarország“-nak arról a híreről, melyben Beöthy Lászlót, a Nemzeti Színház igazgatóját gseftellessel vádolja.

A „Magyarország“ híreből közöljük a következő részt:

„A Nemzeti Színház igazgatója, Beöthy László — mint bennünket értesítenek — igen különös vállalkozásba kezdett. A Nemzeti Színház tőzomszedságában, az Uránia-színházban egy magánvállalatba bocsátkozott, a mennyiben Szada Jakko magyarországi impresszáriója s így abban a furcsa helyzetben van, hogy saját maga, mint magánvállalkozó, konkurrenciát csinál az általa vezetett állami műintézetnek, a Nemzeti Színháznak. Az Uránia igazgatóságától ugyanis 7 eotére kibérelte a színházat Szada Jakkó és szintársulata számára Beöthy László a Nemzeti Színház igazgatója és az első előadás alkalmával, mindenki ószinte megbotránkozására, ő maga is beült a pénztárba, hogy a méregdrága jegyek elárúsítását ellenőrizze. Azóta az ő régi Magyar Színházbéli titkára, Salgó Ernő szerepel a pénztárban s védi maga a Nemzeti Színház igazgatójának magánszínházbéli anyagi érdekeit. Tagadhatatlan dolog, hogy rendkívüli élelmesség szükségeltetik ahhoz, hogy előbb a koránnyitól 20,000 korona kamat nélküli, öt év alatt törlesztendő előleget vegyen fel a Nemzeti Színház igazgatója s azután ezt az előleget befektettesse egy színházi vállalkozásba s abba iparkodjék lehető gyorsan haszonnal gyümölcsöztetni. Ezt a d i g t még csak a titok leple sem fedi, hisz az egész város megbotránkozva beszél az esetről s ezzel együtt tárgyalja a Nemzeti Színház heti műsorát, a mely igazán érdekes. Hétfőn Pry Pált adták, kedden a Bor meggy 47-szer, szerdán a megbukott Kegyelemkenyér, csütörtökön Ember tragédiája stb. Ez az eset talán páratlanul áll a magyar színészet történetében.“

Beöthy László a ma reggel megjelent lapokban a következő nyilatkozatot adta ki:

1. A Sada Yacco-féle vállalat üzleti része — nyereség vagy vesztesége — egyáltalán nem

az enyém, hanem a Bárd Ferenc és testvére színházi ügynökségé, akiknek én azt minden kockázatával együtt átadtam hetekkel ezelőtt. Én, még mint a magyar Színház igazgatója, igyekeztem a társulatot a vezetésem alatt állott színház részére megnyerni, s az impresszárió most is hozzám fordult, amikor Budapesten színházat keresett. Én először a többi színházhoz utasítottam őt, azok azonban nem tudtak nekik helyet szorítani. Erre én számukra az Uránia-színházat béreltem ki, mint amely idegen ember garanciáját el nem fogadta volna. Ennyi az én szereplésem az ügyben.

2. Ebből is világos, de azt hiszem, egyebekből is kitetszik, hogy a japániak fölléptei az én működésemet a Nemzeti Színháznál semmi irányban nem befolyásolják. A műsort legjobb tudásom és lelkiismeretem szerint állítottam egybe. És ebben, sem másban egyéb, mint a gondjaimra bízott színház szellemi és anyagi érdeke, nem vezetett.

3. Minthogy az említett hír jónak látta magámdolgaimmal is foglalkozni, legyen szabad itt megjegyezni, hogy az anyagi viszonyaim rendezésére szükséges előleget a m. kir. belügyminisztérium 5 százalékos kamattal engedélyezte, s hogy annak egészen más célja és rendeltetése volt, minthogy azzal üzleti vállalatokba fogjak.

Beöthy László,

a Nemzeti Színház igazgatója.

Erre a nyilatkozatra a „Magyarország“ holnap Aradra érkező száma — mint Budapestről telefonálják — fenntartja vádjait, s azokat adatokkal támogatja. Ujabb értesülése szerint a Szada Jakkó előadásainak esti bevételéből naponta levonják az egy estére esedékes bérösszeget, melvet az Uránia-színház magának kikötött. A fennmaradó jövedelem 45 százaléka a Szada Jakkó és a japáni társulaté, a többi 55 százalék jövedelmen *Loie Fuller*, a híres orfeumtáncosné, *Waldmann Imre*, a „Fővárosi Műlató“ tulajdonosa és *Beöthy László*, a Nemzeti Színház igazgatója osztozkodnak.

HIREK.

— **József főherceg Angliában.** A Frigyes főherceg családjában beállott gyász miatt az uralkodóházat az angol koronázási ünnepélye *József főherceg* és neje *Klotild főhercegnő* fogják képviselni.

— **Restaurációs ebéd.** A főispán a mai városi tisztújítás alkalmából ebédet adott, melyre Arad város törvényhatósági bizottsági tagjai közül a következők voltak hivatalosak: *Andrényi Károly*, *Avarfy Ferenc*, *Abrai Lajos*, *Barabás Béla dr.*, *Bing Vilmos*, *Bogdán Virgil*, *Boros Vida*, *Böhm Adolf*, *Csécsi Imre*, *Domonkos Lajos*, *Deutsch Bernát*, *Fetter Géza*, *Frint Lajos*, *Glück Károly*, *Hász Sándor*, *Hegedüs László*, *Hermann Gyula*, *Kapdebó János dr.*, *Kristyórány János*, *Magyari Ferenc*, *Mandl Vilmos dr.*, *Maresch Gyula*, *Marschall Lajos dr.*, *Márk Károly*, *Mülek Lajos dr.*, *Nesnera Aladár*, *Neuman Dániel*, *ifj. Neuman Adolf*, *Ottenberg Tivadar*, *Péterffy Antal*, *Reinhart Kálmán*, *Ring Géza*, *Robitsek Ágost dr.*, *Rosenberg Miksa dr.*, *Simay István*, *Steinhardt Mór dr.*, *Szalay Károly*, *Tedeschi Viktor*, *Wadovszky Gusztáv*, *Walder Gyula*, *Winter Adolf dr.* Elmaradásukat kimentették: *Bonts Döme*, *Csák Cirjék dr.*, *Földes János*, *Müller Károly*, *Rosenberg Sándor dr.* és *Salacz Gyula*.

— **Goldis püspök állapota.** *Goldis József* gör. kel. román püspök tudvalevőleg erősen megrongált egészségének helyreállítása végett hetekkel ezelőtt Rontóra utazott. Mint most Nagyváradról táviratozzák, *Goldis püspök* állapota annyira javult, hogy legközelebb visszatér Aradra és átveszi egyházmegyéje ügyeinek vezetését.

— **A városi tisztviselők tisztelgése.** A ma délelőtti tartott városi tisztújító közgyűlés befejezte után a városi tisztviselők kara *Kádas Kálmán* főjegyző vezetésével a tisztelgett *Institoris Kálmán* polgármesternél. *Kádas* főjegyző szép és lendületes beszédben üdvözölte a pol-

gármestert abból az alkalomból, hogy a város törvényhatósága ujjal megválasztotta polgármesterré. *Institoris* polgármester szép beszéddel köszönte meg a tisztikar üdvözlését. Ezután az egész tisztikar a polgármester vezetésével átvonult a megyeházára, ahol a főispánt üdvözölte a városi tisztikar nevében *Institoris Kálmán* polgármester.

— **Három új ezred parancsnok.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király *Schönefeld* Agoston ezredest a II. Lipót császár 32. sz. gyalogezrednél, a báró *Salis-Soglio* 73. sz. gyalog ezred parancsnokává, *Zabritins* Győző m. kir. lugosi 8. honvédezedrebeli alezredest a budapesti 1. honvéd gyalog-, *Froreich-Szabó* Ernő szegedi 3. honvéd huszár ezredrebeli alezredest pedig a pápai 7. honvéd huszár ezred parancsnokává nevezte ki.

— **Tisza Kálmán betegsége.** *Tisza Kálmán*, kinek egészségi állapota javulóban volt, újból elővette régi baja. A szabad-
elvépárt ősz vezérének ma délután négy órakor betegsége újból ágyba döntötte.

— **Rónay István temetése.** Ma délután fél 2-kor szentelték be zombori *Rónay István* pénzügyi tanácsos hült tetemeit a József főhercegi uti gyásznázban. A végtisztességre Arad egész előkelősége megjelent, jelöl az osztatlan szeretet és becsülésnek, melyben a megboldogult részesült. Ott volt *Vásárhelyi Béla* főrendiházi tag, az Arad-csanádi vasutak tisztviselőinek élén, *Heinrich Sándor* az Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár élén, továbbá *Institoris Kálmán* polgármester, *Dálnoki Nagy Lajos dr.* alispán, *Csernovics Diodor* állami jószágigazgató s *Beke Károly* kir. pénzügyigazgató a két hivatal összes tisztviselőivel, *Hász Sándor*, *Boros Vida* főrecáliskolai igazgató *Parecz György* nyugalmazott kir. főügyész, *Baross Ferencz dr.* főszolgabíró, *Andrényi Károly*, *Dániel Endre*, *Purgly János*, *Hadfy Imre* alezredes stb. valamint a gyászoló család tagjai, rokonai, úgy a jó ismerősök köréből számosan. A díszes ravatal az udvaron volt felállítva. Beszentelés után, melyet három minorita lelkész végzett, a koporsót az aradi és csanádi egyesült vasutak vonatával Kis-Zomborra szállították s ott a családi sírbolban helyezték örök nyugalomra. Külön gyászokci vitte a vasúthoz a koszorukat, melyek közül az alábbiak feliratát jegyeztük le:

A jó édes apának — *Pufi, Dóra*. Szeretett *Pista* bátyának — *Eugeniel, Drága jó papának* — *Dezsi, Vilmos*. *Drága nagyapának* — *Bandi, Pista, Dóra*. *Edes papának* — *Ilona és Béla*. *Pista bácsinak* — *Imre*. Szeretettel átértett mély részvétele — *Kász család*. *Pista bácsinak* — *Aka és Diodor*. Kegyelete jelöl — *Mittler Izidor dr.* Kegyelete jelöl — *Szeretett édes jó Pista bácsinak* — *Lipi*. Szeretett jó *Pista bácsinak* — *Elsa, Ernest*. *Arad-csanádi egyesült vasutak* — *Kegyelettel*. Felejthetetlen jó barátjának — *Vásárhelyi Béla és családja*. Igaz részvétellel — *Közszeghy József és Sándor*. Jó *Pista bácsinak* — *Margit, Lajos*. Utolsó üdvözlés — *Dániel család*. *Pista bácsinak* — *Csóka*. Felejthetetlen kartársnak — *Az aradi pénzügyigazgatóság tisztviselő-kara*. *Pista bácsinak* — *Elza és Bandi stb.*

A halottas háznál a beszentelés előtt az aradi pénzügyigazgatóság tisztviselőkarának nevében *Embey Iván* pénzügyi titkár bucsuzott el a halottól. Kis-Zomborban a temetésen is képviseltette magát az aradi pénzügyigazgatóság *Embey Iván*, *Botlika István* titkárok, *Berzsenyi Béla* s. titkár, *Bölönyi Béla* pénzügyőri felügyelő és *Tagányi Gusztáv* számtanácsos által.

— **A kamatláb újabb leszállítása.** Az osztrák-magyar bank legutóbb 3 és fél százalékra szállította le a kamatlábat. Tette ezt azért, mert nagy a pénzbőség. Ez a leszállítás úgy látszik, nem javított az állapotban, mert mint egy bécsi lap írja, az Osztrák-magyar bank ujjal avval a gondolattal foglalkozik, hogy a kamatlábat 3 százalékra szállítsa le.

— **Uj bankok.** Az Osztrák-Magyar Bank közelebb új ötvenkoronás bankjegyeket bocsát forgalomba. Az új bankjegyek sárgás alapon kék nyomással lesznek. Ez a bankjegy csak a valutarendezés befejezéseig marad forgalomban, mert azontul az összes száz koronán aluli bankjegyeket bevonják és a készpénzfizetés száz koronán alul ércpénzel fog történni.

— **Valentiny János festőművész meghalt.** A magyar festőművészetnek ismét halottja van. *Nádasd-Ladányról* táviratozzák, hogy *Valentiny János* genre- és tájfestő a *Nádasdy-grófok* ősi kastélyában, *Nádasd-Ladányban* tegnap este 60 éves korában meghalt. Egy negyedszázad óta állandóan *Nádasd-Ladányon* tartózkodott, ahol a kastély jelenlegi ura, *Nádasdy Ferenc* gróf családja tagjának tekintette a jeles művészt. Temetése holnap délután 2 órakor lesz *Nádasd-Ladányban*.

— **Egy benzinyár égése.** Pozsonyból táviratozzák, hogy az „*Apollo*“ részvénytársaság petroleumfinomító, benzín- és paraffin-gyártelepe ma dél óta lángokban áll. Az egyik főépület teljesen leégett és most robbanástól tartanak. A közeli villanyösségi telepet is erősen féltik a tüztől. — Este 8 órakor — mint egy újabb távirat jelenti — a tüzet sikerült eloltani. A gyár közelében lévő jégművek elpusztultak. Az égő zsiradékot és olajokat 24 órán belül aligha lehet eloltani.

— **Telekkönyvvezetői kinevezés.** A m. kir. igazságügyminiszter *Koczka Gyula borosjenői* kir. járásbírói irnokot a borosjenői kir. járásbíróshoz segédtelekkönyvvezetővé nevezte ki.

— **Képviselő, aki harisnyát köt.** *Wason Cathart*, az angol parlament tekintélyes tagja, érdekes újítást hozott be. A követ ur ugyanis megunva minden eddigi divatos szórakozást, a szünetek alatt a bufféba vonul s ott szorgalmasan — harisnyát köt. Az exotikus képviselőt előbb sokan megbámulták, de később annyira hozzászoktak, hogy a különös foglalkozás most már föltűnést sem kelt.

— **Elbocsátás a honvédség kötelékéből.** A m. kir. honvédelmi miniszter *Piffy István*, *Tones Ferenc* és *Besser György* lugosi 8. honvéd gyalogezredrebeli tartalékos hadnagyokat szolgálatuk teljesítése után a honvédség kötelékéből elbocsátotta.

— **Egy bál, egy meghívó, néhány affér.** Különös történetről beszélnek néhány nap óta a fővárosban. Szó van egy bálról, amelyet megtartottak, egy meghívóról, melyet nem küldtek el s néhány afferről, melyek az utóbbi körülmény folytán támadtak. A főváros egy ismert családja nagy bált rendezett, amelyre kétszáznál több vendéget hívtak meg. Egy urat azonban kifelejtettek s ebből támadt a nagy baj. Ez az ur tudniillik, nevezzük őt a rövidség kedvéért *Olivérnek*, minden áron elakart menni erre a mulatságra. Hogy miért, azt föléleges tárgyalni, hiszen ha egy fiatal ember, akinek elég mulatságban van része (már pedig *Olivér* ur ezek közé tartozik) súlyt fektet arra, hogy huszonnégy bál után, a huszonötödikre is elmenjen, bizonyára fontos oka van erre. *Olivér* ur tehát levelet irt a házigazdának: nevezzük őt rövidség kedvéért *Anatolnak* s megkérte, hívna őt meg a mulatságra. *Anatol* ur azonban már meglehetősen ideges lehetett, mert udvariasan bár, de határozottan kijelentette, hogy a meghívandók névsorát már lezárta és ez elhatározásán sajnálatára nem változtathat. Ekkor következett be a komplikáció. *Olivér* ur sértésnek vette ezt a dolgot és két barátjával *Dénes Tibor* és *Török Kornél* urakkal provokáltatta a házigazdát. *Anatol* urat, aki szintén megnevezte segédeit, *Wolfner Tivadar* és *Heltai Ferenc* képviselőket személyesen. A tárgyalás során *Anatol* ur segédei kijelentették, hogy felük *Olivér* urat nem ismeri, sohasem is látta, meg sem sérthette és így lovagias eljárásnak nincs helye. *Olivér* ur segédei távoztak, de hamarosan visszatértek s felüknek egy levelet mutattak elő, melyben az, a segédek nyilatkozatával

szemben kijelenti, hogy Anatol ur ismeri őt, a segédek nyilatkozza a tehát nem felel meg a valóságnak. Erre következett az újabb komplikáció, mert e levél előmutatása után, most már Anatol ur provokáltatta Olivér urat, az Anatol ur segédei pedig az Olivér ur segédeit hívták ki Vészi József és Bolgár Ferenc képviselők útján. A késő éjjeli órákig, az Anatol ur segédeinek segédeinél újabb segédek nem jártak.

— Sándor király meggyilkoltatásának hirt. Budapesti tudósítónk táviratozza: Az Újvidéken megjelenő *Branik*-féle szaklap szerkesztősége ma délben távirati uton kérdést intézett a Magyar Távirati Irodához, hogy igaz-e az Újvidéken elterjedt hír, miszerint Sándor szerb királyt meggyilkolták. A Távirati Iroda azonnal kérdést intézett a külföld nagyobb városaiba, ott azonban az állítólagos gyilkosságról semmit sem tudtak.

Egy éjjeli táviratunk jelenti, hogy a belgrádi királygyilkosság hirt egyszerű tőzsdemanővernek bizonyult.

— Igy jár, aki fűgét lop. Egyik levelezőnk rég feledésbe ment középkori igazságszolgáltatási módszer vidám felelevenítéséről küldött tudósítást nekünk. Az eset *Nagyzerinden* történt, ahol két suhanc egy kereskedőtől husz koszoru fűgét lopott. A tolvajokat megcsípték s a község birójához kísérték őket. A falu esze aztán nyomban meg is hozta az ítéletet, amely abból áll, hogy a tolvajok mindegyikének tiz koszoru fűgét akasztott a nyakába s a suhancoknak így kellett végig szegyenkezni a zajos vásáron. Utközben a kisbíró dobpergés mellett az utcasarkon hangosan hirdette:

— Igy jár, aki fűgét lop!

A kárvallott kereskedő visszakapta fűgéjét, a suhancok pedig röstelkedve, pirulva húzódtak ki a faluból a nép gunyakajja bőzpett.

— Halálozás. Lökősházi dr. *Tavaszy* Antal, a chicagói osztrákmagyar consulatus titkársa febr. 23 án, 36 éves korában, súlyos szenvedés után, Chicagóban elhunyt.

— Gyilkosság egy hajón. Tegnap éjszaka Budapestén egy hajóslegény megölte a társát, aki régebb idő óta haragosa volt. *Papatyi* Vendel ravazeli születésű 38 éves és *Keplinger* István budapesti születésű 42 éves hajóslegények együtt szolgáltak *Kimmerling* József 5. számú uszályhajóján, mely a Pálffy-tér mellett horgonyzott. Egyszer összeveszett a két legény és azóta esküdt ellenségek lettek. Mindenféle agyarkodtak egymásra és ahol csak lehetett, ártottak egymásnak. Tegnap éjszaka *Keplinger* részegen ment haza a hajóra. Egyenesen bement *Papatyi* szobájába és fojtogatni kezdte az alvó hajós legényt. A fájdalomra felugrott *Papatyi*, s amikor vele szemben találta ellenségét: *Keplinger*t, egy baltát ragadott fel és azzal főbe vágta *Keplinger*t. A legényt nyomban elborította a vér és eszméletlenül roskadt össze. *Papatyi* maga szaladt rendőrért, aki le tartóztatta. *Keplinger*t pedig az irgalmasok körházába vitték, ahol meghalt.

— Egy kis „elszámolás.“ Szabadkán rábukáltak egy kis közigazgatási panamára. A belügyminiszter Szabadka város pénzkezelésének a megvizsgálására *Buth* osztálytanácsost küldte ki a kellő segédmunkaerőkkel. A hat hét óta folyó vizsgálat *Prokesch* katonai szállásbiztos terhére *harmincezer korona* hiányt állapított meg. *Schmauss* főispán erős kézzel fogott a tisztogatáshoz és az ő fölterjesztés re történt ez a vizsgálat is, melynek eredményéhez képest a szállásbiztos fölfüggesztette az állásától, bárha ez időközben a hiányt fődözte.

— Az agyonlőtt szobaleány hagyatéka. A múlt év nyarán történt, hogy *Aponyi* Lajos hebes agyonlőtte *Rodler* Mária szobaleányt egyik Batthyány-utcai házban. A szerencsétlen áldozat hagyatékát most elárverezik. Az aradi járásbírószág közhírre teszi, hogy *Rodler* Mária hagyatékát április hó 30-án fogják elárverezni Bonts közjegyzőnél.

— Legyen szives figyelmeztetni barátait és jó ismerőseit arra, hogy igazán jó minőségű, elegáns formájú cipőt jutányosan *Porter* Vilmos Nagy Áruházában a Szabadság-téren kaphatnak. E mellett minden vásárlásnál fénykép bont állit ki az] áruház, mi által jogot nyer életnagyságu ingyen-fényképre. Az ösz-

szes téli áruk mélyen leszállított áron adatnak el, mivel a tavaszi szezon küszöbén vagyunk, Vehet tehát feltűnő jutányosan trikót, sapkát, alsó rubát posztó cipőt, keztűt stb.

— Köszönetnyilvánítás. Goldschmidt M ksa ur néhai Hamvas Károly születésnapjának évfordulója alkalmából nevezett emlékére a városi árvaház növendékeinek 10 koronát adományozott.

— T. Üzletfeleink szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nandor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— x — Uj cég! Van szerencsénk nagyrabcsült vevőinknek és a t. c. közönségnek szives tudomására hozni, hogy Aradon, Andrássy-ut 6 sz. alatt (Verbos-ház) 1 emelet, a legszolidabb alapon vezetőndő *férfi szabó üzletet* nyitottunk. Mintogy budapesti üzletünkkel állandó szoros kapcsolatban vagyunk, ennek folytán a legmészebb menő igényeknek mindenképen megfelelő lehetünk. Kivaló tisztelettel: *Weisz* Vilmos és fiai *Budapest, Dorottya utca 5.* Aradi telefonszám 483.

A billiard-mesterek.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, február 26

A magyar billiard-amatőrök klubjában kezdetét vette a billiard mesterek idei versengése. *Trebla* János, a magyar születésű, de immár — sajnos — elnémetesedett mester vette fel a dákót *Sztanoj* Miklóssal, a magyar amatőrök nagymesterével szemben. 1200 pontos keretes játszámára ment a csata és a két mester minden tudását kifejtette, hogy előnybe juthasson. *Trebar* Miklós — mint az előrelátható volt — mindjárt az első fölvételnél óriási előnybe jutott. A rendesnél kétszerre nagyobb asztalon már az első alkalommal 127 karambolt csinált. Sokkal nagyobb volt ennél azonban második sorozata, mikor csak a 214-ik karambol után tette le a dákót. Ezzel szemben *Sztanoj* mester mindössze 71 karambolt tudott csak összehozni.

A játszama vége felé mindkét mester rendkívül kifáradt, úgy hogy a kimerültség szemmel látha'ó volt rajtuk. Többször megesett, hogy egy-egy fölvételre egyik mester sem csinált egyetlen karambolt sem.

Vége is az ugynevezett erőszakos lökésre került a sor. *Sztanoj* is, *Trebla* is teljes erővel lökdösték a golyókat, csakhogy valami módon újra összehozhassák őket.

Négy órai játék után végre a befejezésre került a sor, melyet *Trebla* egy mesteri lökésével csinált meg a nézőközönség zajos éljenzése között. *Sztanoj* mesternek ekkor mindössze 602 pontja volt.

A verseny vége után a mesterek egy órát pihentek, majd műjátékkal szórakoztatták a jelenlevő közönséget, melyet művésziesnél-művészibb lökésekkel ejtettek ámulatba.

Fővárosszerre rendkívül érdeklődéssel néznek most *Kerkau* német mester versenye elé, ki *Sztanoj*nak 800, *Treblának* pedig 600 point előnyt ajánlott fel egy 1200 pontra menő keretes játszámában. Hirt szerint *Kerkau* legkisebb sorozata sem marad 300 ponton alul, mint azt a párisi mester-versenyen beigazolta.

A versenyt március elsején tartják meg.

TÖRVÉNYKEZES.

§ *Halál egy csupor bor miatt.* Az aradi esküdtszék előtt ma *Sztán* Tanászok és *Bulzán* Juon ágriai lókosok állottak, akik 1901. január 11-én *Maty* György ágriai gazdát megfojtották. *Maty* György 82 éves öreg ember volt s *Sztán* Tanászok béresét felküldte az Almási-hegyre bort csapolni. Az öreg is utána ment s rajta kapta a bérest, a mint *Bulzán* Juon nevű barátjával kedélyesen boroztak. Az öreg fenyege-

dzőtt, hogy megmondja ezt Traján fiának, a ki meg fogja őket büntetni. Ettől való félelmükben elhatározták, hogy elteszik az öreget láb alól. A mint hazafelé mentek, megfogták az öreget és kézzel addig fojtották, míg meghalt. Szándékos emberölés büntette miatt kerülték törvény elé. Az esküdtszék elnöke *Fábián* Lajos dr., szavazóbírák *Földes* János és *Köller* János, jegyző *Bereczky* Lajos, ügyész *Domokos* László. A tárgyalás befejezése holnapra várható.

KOZGAZDASÁG ES KOZLEKEDÉS.

— Fizetésképtelenségek. A bécsi hitelezői védőegyesület jelentése szerint fizetésképtelenné vált: Kohn Adolf kereskedő, *Dettán*. — Licker István utóda, *Hunyad-Boicán*. — *Smigroczy* József, *Nagy-Sealontán*.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 26.

Délitőzsde. Buzakinálát mérsékelte, a vételkedv korlátolt. Nyugodt irányzat mellett 16.000 méterméssa került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonanemekben kevés forgalom. Időjárás havas.

Zárul 12 órakor:

Buza 1902. áprilisra	9.42 — 9.43
Buza októberre	8.32 — 8.33
Roze 1902. áprilisra	7.64 — 7.65
Roze októberre	6.90 — 6.91
Zab 1902. áprilisra	7.69 — 7.70
Zab októberre	6.30 — 6.31
Tengeri 1902. májusra	5.31 — 5.32
Tengeri júliusra	5.45 — 5.46
Repece 1902. augusztusra	12.40 — 12.50

Zárul 5 órakor:

Buza 1902. áprilisra	9.44 — 9.45
Buza októberre	8.31 — 8.32
Roze 1902. áprilisra	7.66 — 7.67
Roze októberre	6.90 — 6.91
Zab 1902. áprilisra	7.70 — 7.71
Zab októberre	6.30 — 6.31
Tengeri 1902. májusra	5.32 — 5.33
Tengeri júliusra	5.45 — 5.46
Repece 1902. augusztusra	12.40 — 12.50

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	705.—
Magyar hitelrészvény	721.—
Leszámitolóbank részvény	454.50
Rima-Murányi vasút részvény	512.50
Osztrák-magyar államvasuti részvény	676.50
Közuti vasút	658.75
Városi villamos vasút részvény	323.50

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Február 26. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban 98 — 100 fillérig. Öreg közép páronként 300 — 400 kilogramm sulyban fillérig. *Fiatal* nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 106 — 107 fillérig, *Fiatal* közép páronként 251 — 320 kilogramm sulyban 102 — 104 fillérig. *Fiatal* könnyű páronként 250 kilogramm sulyban 100 — 102 fillérig. Sertéslétszám. Február 23. napján volt készlet 27,573 darab, február 24. napján felhajtott 828 darab, február 24. napján elszállított 582 darab, február 25. napján maradt készletben 27,919 darab. Üzlet: Változatlan.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi október hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé felé:		Budapest felé érkezik:	
Nagyváradra reggel . 5.10	Gyorsvonat reggel . 8.18	Személyvonat reggel . 6.05	Személysz. tv. reggel . 9.10
Személyvonat d. e. . 11.20	Személysz. tv. d. u. . 3.56	Gyorsvonat délelőtti . 11.51	Személyvonat d. u. . 3.55
Gyorsvonat délután . 4.31	Személyvonat este . 9.36	Gyorsvonat este . 7.11	Samv. Szolnokról este . 9.50
Erdély felé:		Erdély felé:	
Személyvonat reggel . 6.35	Gyorsvonat délután . 12.11	Soborslőről reggel . 6.59	Személyvonat d. e. . 10.50
Soborslőről délután . 2.04	Személyvonat d. u. . 4.30	Radnáról délután . 2.36	Gyorsvonat délután . 4.04
Gyorsvonat este . 7.23		Személyvonat este . 8.57	
Temesvár felé:		Temesvár felé:	
Személyvonat reggel . 6.20	Személyvonat d. e. . 11.56	Vegyesvonat d. e. . 10.43	Személyvonat d. u. . 3.44
Vegyesvonat délután . 5.—		Személyvonat éjjel . 10.53	
Szeged felé:		Szeged felé:	
Vegyesvonat reggel . 7.12	Személyvonat d. u. . 4.09	Személyvonat reggel . 9.39	Vegyesvonat este . 7.06
Brád felé:		Brád felé:	
Személyvonat reggel . 6.25	Vegyesvonat d. u. . 12.06	Borosbeséről sv. r. . 8.06	Vegyesvonat d. e. . 11.—
Borosbeség sv. du. . 5.20		Személyvonat este . 6.54	

Szészület.

— Február 26. —

Mai jegyzéseink: Készáró nagyban nyers szesz 111 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagybar 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter s/o, beleértve 70 korona fogyasztási adót.

Szártított moslák: 12:30—13— korona mmásankent

NAPIREND.

Február 27. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Leander. — Protestáns naptár: Leander. — Görög-keleti naptár (február 14.): Auxent. — A nap kel 6 óra 29 perccor, nyugszik 5 óra 24 perccor. — A hold kel 1 óra 1 perccor, nyugszik 8 óra 24 perccor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 757.2 milliméter, délután 2 órakor 756.9 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor $0^{\circ} + 3.0$, délután 2 órakor $0^{\circ} + 9.3$. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor K. 3; délután 2 órakor DN. 3. — Felhőzet reggel 7 órakor borult, délután 2 órakor félderült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 mm.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézetnek Arad-ra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, délen, nyugaton sok helyütt csapadék.

Szabadságai emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület 1-ső emelet). Nyitva van mindennap délelőtt 11 óráig délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsény-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig, kedden, csütörtöken és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig, vasár- és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erekye-múzeum helyisége melletti ülésterem.

Február 27. Az aradvidéki tanítóegylet aradi fiók-bizottságának ülése délelőtt 8 órakor (Ujtelepi leányiskola.)

Február 28. A Kölcsény-egyesület fölolvasó-estéle délután 5 órakor (Felső kereskedelmi iskola.) — Az aradi kéreklarklub választmányi ülése este 8 $\frac{1}{4}$ órakor (Japan-kávéház.)

Március 1. Az aradi Székely Otthon táncvigalma (Vasszálloda.)

REGENY-CARNOK.

A gyanafalvai tiszteletes.

— Regény. —

Az Aradi Közlöny-nek írta:

Hevesi Jenő.

(30)

(Folytatás.)

— Folytassa meséjét, Bódi bácsi, ha meg akar élni vele! — rebegte lázasan.

— Sajnos, nem mese ez, gyermekem.

— De hiszen megesküdtél velem!

— Az igaz, de miként?

— Itt, ebben a szobában, adott össze benünket az abonyi pap, aki neki ifjúkori barátja volt. Itt van az ujjamon a jeggyűrűje is.

— Szó sincs róla, Erzsike. Az, aki téged összeadott vele, nem pap volt . . .

— Ki volt hát akkor?

— Egy részeg színész, aki néhány forintért végigjártatta veletek a komédiát. És ezért a gazemberért otthagytad otthonodat szerető rokonaidat, fölálodtad a legbecsületesebb ember szerelmét!

A nehéz szó hi volt mondva. Bódi meg-főrrülte verejtékes homlokát.

Erzsébet arcáról eltűnt az eleven szín. Némán, megdermedve állott ott kétségbeesésben, csak a szemes villámlottak félelmesen.

Bódi megrettenve hátrált vissza. Erzsébet fölemelt karral, halványan, borzalmasan, mint egy bosszúálló angyal, állott előtte az éj növekvő sötétségében. Majd, mind az őrut kapott fejéhez s a következő pillanatban hangtalanul, némán rokkant a földre.

TIZENKILENCEDIK FEJEZET.

Kisérteties, sűrű köd ereszkedett a városra.

Erzsébet az ágyban fekszik s az ablakon keresztül a messzeségbe néz. De mit sem lát, s nem hall a külső világból. Nem hallja a szél éles sivítását, a parthoz verődő hullámtorlaszok zajgását, a fagyos esőcseppeket, amint az ablakhoz csapódnak.

Ugy nyugszik ott, amint Bódi odahelyezte, meredten testben-lélekben megtörve, fénytelen szemekkel.

Bódi, fejét kezére támasztva, bánattaljesen, aggodalmas arccal tekintet unokahugára, aki a gyötrelmes, hosszú éjszaka után kinos sóhajtatással ad életjelt magáról.

— Bódi bácsi! Mily bosszu volt ez az éjszaka! Istenem, mily bosszu . . .

Halvány arcát, mely a halotthoz hasonlított, lassan nagybátyja felé fordította. Amint

fehér öltönyében, alácsüngő szöke hajfürtjeivel s ragyogó kék, bánatos szemével rátekinzett, úgy nézett ki, mint egy tulvilági lény.

Bódi önkéntelenül visszahökken.

Erzsébet halkán megszólalt. Hangja, mint-ha a föld alól jönne, úgy hangzott.

— Most már tudom mi vagyok. Bűnös el-kárhozott lélek. Azt is tudom, ki ő, aki tört dőfött hiszékeny, bolond szívembe . . . Tud róla valamit?

— Ne beszéljünk róla, gyermekem. Neked pihenés, kell, nem szabad magadat fölízgatnod.

— Oh, mily bűnös vagyok én! — rebegte.

— Nem vagy az, gyermekem. Csak saját-latramél'ó áldozata egy gazembernek. Te becsü-llettel tarthatad magadat a feleségének. Rom-latlan szivedbe a gyanunak legkisebb árnyéka sem férközött. A bűnnek egy szikrányi foltja sincs benned. Nics itt más bűnös, mint egye-dül ő, aki megszóktetett, csakhogy alávaló bo-szuját, kéjvágyát kielégítse. Így mondta el ezt ő maga, így mondta ki a saját halálos ité-lését . . .

A torzalom hirtelen átfutotta testét. Elhall-gatott.

— Maga beszélt vele, Bódi bácsi?

— Nem . . . nem.

— Azt mondta az előbb, hogy ő maga mondta el.

— Igen, de nem nekem mesélte el, hanem bajtársait mulattatta vele abban a szállodában, ahol mi is laktunk . . . No, de ne beszéljünk róla.

— Csak beszéljen bátran. Nincs már sem-mi bajom, csak lustálkodom még egy kissé, — unszolta Bódit s mosolyogni próbált.

— Majd máskor, gyermekem.

— Ő maga mesélte el? Oh, a nyomorult!

— kiáltott Erzsébet s szeméi a boszu tüzétől szikráztak.

— Igen s jól kacagott a sikerült tréfa fölött.

— Oh, ha én ott lettem volna!

— Mit tettél volna, gyermekem? Hisz te gyöngye nő vagy csupán!

— Nem, nem. A kétségbeesés erőt kölcsönzött volna s érzem, boszút állottam volna rajta.

Bódi összerendezte egész testében remegni kezdett.

— Már elkéstél vele, gyermekem, — tette hozzá tompán.

— Hogyan? — kérdezte Erzsébet tágra nyílt szemekkel.

A borzalom átfutotta, mikor erre az eshétőségre gondolt. A szerelem és gyűlölet félelmetes harcban tört ki szívében. Aggodalmasan tekintett nagybátyja borus arcára.

— Már elvégezte más . . . — suttogetta Bódi rekedten.

— Ki volt az? Szóljon, az égre kérem!

— Én voltam, gyermekem.

A leány megborzadva huzódott a fal mellé.

— Maga! Maga állott rajta boszút — kérdezte rémülten s eltakarva arcát kezével, erős zokogásból tört ki.

Bódi összeszorította ajkait. Kezeit görcsösen csapta össze, lélekzete mély és nehéz volt.

Sírí csönd keletkezett, amit a leány szakított meg később.

— Mit csinált vele? — kérdezte pihegve.

— Megöltem! — szólt Bódi megborzadva.

— Istenem! rebegett Erzsébet fájdalmasan s elbődulva, némán tekintett megtört nagybátyjára.

(Folytatása következik.)

Városi színház.

Bérlet 140. sz.

Páros

Csütörtöken, 1902. évi február hó 27. én.

Lotty ezredesei.

Énekes bohózat 2 felvonásban. Írta: Rudyard Stone. Fordította: Faragó Jenő. A dalok szövegét írta: Mérei Adolf.

SZEMÉLYEK:

Dawentry Tom Fenyéri Mór. Mister Bibb . Réti István.
Harriet neje Tolnainé. Fox. tábornok Arkossy V.
Dickson John Giréth K. Elsie . . . . . Komlósy I.
Kitty neje . . Kalocsa R. Főpincér . . . Nemes S.
Ramajának . . Palágyi L. Kifutó fiú . . . Kley Marika.
Lotty . . . . . Felhő Rózi. Piccolo . . . . . Kley Margit.
Barley . . . . . Mezei Péter. Egy vendég . Bánáthy Éde.

Kezdete 7 órakor.

IDEGENEK ARADON.

— Február 26. —

Központi szálloda. Schlésinger Gyula utazó Bécs. — Massanyi Hugó kereskedő Budapest. — Nagy Elek kincstári ispán Kolos. — Klein Márton kereskedő Budapest. — Strasser Béla utazó Budapest. — Bannas Albert utazó Frankfurt. — Hevesy Jenő kereskedő Budapest. — Wenger Gyula utazó Bécs. — Motorka Romulus plébános Déta. — Wenter Adolf mérnök Budapest.

NYILTTÉR.*

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jóismerőseinknek és barátainknak, valamint a báró Hirsch-Egyletnek, kik felejthetetlen férjem:

TÓTH MIHÁLY

végtisztességén megjelenésükkel részvétüket nyilvánították és ezáltal fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, valamint Limbeck János urnak a temetés méltányos rendezéséért ezuton fejeztük ki hálás köszönetünket.

Arad, 1902. február 26.

Özv. Tóth Mihálné

és családjá.

Dr. Velcsov Géza,

ügyvéd,

419

irodáját

ARADON,

Sárossy-utca 7. sz. a. megnyitotta.

Nagyobb birtok kezelésére ajánlkozom.

Belterjes gazdálkodás összes ágazatában 21 év óta megszakítás nélkül kitűnő eredménnyel önállóan gazdálkodtam.

Bővebb felvilágosítást e lap kiadó-hivatalában.

404

!!Végre valahára!!

egy 16

FOG-PASTA,

mely a fogak ápolása körül támasztott minden igényeket a legnagyobb mérvben kielégít.

Igy kiáltottak föl mindazok, kik a legujabban forgalomba hozott

DENTOLIN

fogpasztánkat megkísérlették.

Egy tégely ára . . . . . 1 korona.

Egy darab ára . . . . . 60 fillér.

50% a magyar tanítónők „Otthona” javára.

VOJTEK és WEISZ

drogueria és parfumeria nagykereskedése ARADON.

Pöstyén, Lukács és Herkules-fürdő

helyett jó sikerrel használta több mint 1000 beteg
rheuma, csúz, köszvény és idegzsába ellen
a villamfényfürdőket

Dr. HECHT

gyógyintézetében

Aradon, Zrinyi-utca 3. sz.

Telefon 270.

400

Feltűnést keltő nyilatkozat!

Kedves Hajós ur!

Ma, midőn oly sok ismeretes tyukszemirtő szer daczára, legtöbbször ki-
irhatatlannak tartják a tyukszemert, már nem is igen ajánlanak nyugodt lé-
lekkel tyukszemirtő szert, hacsak nem ismerik az „ANAGALLINT“, a
mit egy szerencsés pillanatban ön talált fel, kedves Hajós ur.

E bámulatos szernek köszönhetem, hogy sok másfajta drága szerek sik-
ertelen használata után, a 8—10 éves tyukszemektől teljesen megszabadultam.

A tyukszemirtő szerek helyett most már örömmel ragadom meg a tollat,
hogy gratuláljak figyelmet érdemlő találmányához és köszönetemet fejezzem
ki önnek, hogy megszabadított a győtrő tyukszemektől.

Arad, 1901. év november hó 7-én.

Tisztelője

Ritt Gyula.

Tyukszem, szemölcs és bármilyen bőrkeményedést, bámulatos rövid idő alatt
egyszerűen elpusztít a

Hajós-féle **ANAGALLIN.** Ára 35 kr.

Fagybalzsam,

kipróbált kitűnő szer fagyás, valamint a fagyás által okozott kellemetlen bőr-
viszkedés ellen. Két, három nap alatt legbiztosabban gyógyít a minden fagyási
bütyköt sikeresen eltávolít. Egy üveg teljesen elegendő. Ára 35 krajczár.

Kaphatók egyedül a feltaláló és készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyszerészeti laboratoriuma

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

CSECSEMŐK TÁPLÁLÁSÁRA

az eddig ismert módok közül legjobb, legmegfelelőbb

a sterilizált tehén tej,

a mely szakértelemmel higgítva és jól sterilizálva az anyatejjel egyenérté-
künek bizonyult.

Ilyen tejet készít alulirott intézet és azt oly alakban hozza forgalomba,
hogy a szülőknek nagyon csekély fáradságába és költségébe kerül gyer-
meküknek biztos felnevelése.

Előírásokat, illetve az utasításokat pontosan betartva, ki van zárva
a gyermeknek minden a tápanyagoktól származható betegsége.

Tájékoztatóul arra, hogy a Sterilizált gyermektej már eddig is men-
nyire bevált, közléstesszük az ide mellékelt nyilatkozatokat:

Hálás elismeréssel adozom önöknek, megbecsülhetetlen sterilizált-tej készítményükért.
Kis babám a mióta csak a világon van, tehát fél éve csak is azt kapja, a jóságáról
egész mondanivalóval csak a y ajtó választja el, orvosságot még nem kapott soha.

Nem mulaszthatom el, hogy steril gyermektejtiket jóságánál, elcsóságánál és könnyen
kezelhetőségénél fogva minden szülőnek legelőszintebben ne ajánlján.

Kitűnő tisztelettel *Tábor Gyula*, gyógyszerész, Arad-Gáj.

Az önök által szállított sterilizált gyermektejet kis fiam 14 napos korától a mai napig
élvezte és ezáltal is élvezni fogja. Nem mulaszthatom el, hogy önöknek készítőnek hála
köszönetemet ne nyilvánítsam önök egészségügyi intézményükért.

A midőn ezt teszem, tudomásukra hozom azt is, hogy gyermekemet olcsóbban és jobban
felnevelni, másval nem lettem volna képes.

Gyermekem teljesen egészséges és nagyon szépen fejlődik.

Tisztelettel *Tabakovits Emília*, építész.

Dr. Singer János orvos és Krebsz Géza

gyógyszerész

292

sterilizált gyermektej, gyógy- és pasteurizált tej termelő intézete

Aradon, Kossuth- és Batthyányi-u. sarkán.

Szálloda bérbeadás!

A Petőfi-utca 9. szám alatti

„Magyar Korona“ szálló

(volt Oroszlán szálló)

11 vendégszobával, nagy étteremmel és minden hozzátartozókkal

3 évre, esetleg hosszabb időre előnyös feltételek mellett

1902. május hó 1-től kiadó.

Bővebbet az Aradi polgári takarekpénztárnál
(Minorita-palota.)

344

Elvém: Nagy forgalmat olcsó és szolid árak mellett elérni.

Vászon és fehérneműek:

Rumburgi vászon (54 rőfös) 1 vég	48.00—95.00	korona.
Creas és irrhoni vászon 1 vég	9.50—22.00	”
8/4 alsó lepedő vászon méterenként	1.30—2.20	”
10/4 paplan lepedő vászon méterenként	1.60—2.80	”
Törülközők méterenként	.55—.90	”
” duczatja	7.00—12.00	”
Asztali készletek 6 személyre	8.50—22.00	”
Női chiffon, vászon és batiszt ingek	1.35—12.00	”
Női chiffon Corsetta (háló köntös)	2.00—12.00	”
Női alsó szoknya és nadrág	2.00—9.00	”
Ágyhuzat chiffon vagy vászonból	16.00—85.00	”
Alsó lepedő darabja	2.30—3.60	”
Fegyházban kötött jó harisnya fekete és színes 3 pár	2.00	”
Zsebkendő ajour széllel	4.00	”

Az összes cikkekből minták vagy egyes darabok legna-
gyobb készséggel vidékre is küldetik.

Menyasszonyi kelengyék rendelésre
200—2000 koronáig.

Legnagyobb és izléses raktár selyem,
gyapju-szövet creton, ruhazephyr és
barhetekben, melyekből mintákat gyor-
san küldök.

Szőnyegek, függönyök és ágykésze-
tek raktára, paplanok, matracok mér-
ték után készíttetnek.

Harisnyáim elismert legjobb fegy-
házi munka és ezekről árjegyzékkel kész-
séggel szolgálok.

Menyasszonyi koszorúk és fátyolok
legujabb divat szerint vannak raktáron.

10 koronát meghaladó rendelés pos-
tán portomentesen küldetik.

Hoffmann Sándor

a „fecskehez“

Aradon, Színház-épület.

Megyei és városi telefon szám 10.

Valódi „Schroll“-féle chiffon gyári áron, végben vagy méterenként.

Szegszobb czérna csipkék és himzések nagy választékban.

Vászon és batiszt zsebkendők nagy választékban.

Ruhakellék.

Szállag.

Csipke.

Gatlok.

Apró hirdetések.

Minden kihirdetés beiktatása leg-
alább egy koronára kerül és 20 szó-
lehet, minden további szó 4 fillérbe,
vastagabb betűkkel 8 fillérbe kerül. A
kis hirdetések előre fizetendők. Ár-

tosításokat a kiadóhivatal ad; levél-
beni kérdésekhez a válasza való-
sággal mellékelendő. Telefon értesítések
nem ad a kiadóhivatal.

Használjuk fel a kedvező alkalmat!

VARGA JÓZSEF

butor- és épület-asztalos üzlete

Arad, Kápolna-utca 6. sz.

Tultermelés miatt minden elfogadható
ár mellett ajánlom 1709

kész háló- és ebédlő-szoba butoraimat
és olyanokra megrendelést jutányos ár
mellett készséggel elfogadok.

Építész és építető uraknak ajánlom
kötő anyagból készült épület-asztalos
munkáimat és parkettáimat Pézintezetek
és ügyvédeknek ajánlkozom irodai beren-
dezésekre, továbbá készítek portálokat és
boltberendezéseket kereskedők részére.

Jutányos árak!

Bérháztulajdonosoknak

földbirtokosoknak

törlesztéses kölcsönt 42 $\frac{1}{2}$ és
50 évre jutányosan és előnyös
feltétel mellett közvetít és ér-
tesítést ad

Sárkány,

Budapest, Váci-körút 21.

Gömbölyű rózsakarókat

és virágbotoeszkákat,

továbbá

szőlő- és árvédelmi karókat

ajánlanak

Munk H. és Fiai

gozfűrés-, parkett-, hordó-, láda és
faárugyár 116

Maros-Szlatinán, Aradmegye.

Távbeszélő 369.

Gróf KÖNIGSEGG LAJOS

a magyar kir. Államvasutak gépgyá-
rának arad-csanádi kizárólagos képviselője

Aradon, Vörösmarty utca 1. sz.

Kivánatra küld 1580

árjegyzéket ingyen és bérmentve.

Szöllőkaró!

7 láb hosszú, tökéletes száraz
tisza tölgyfa, fatelepemen

Kossuth-utca sarkán

ötmetető előtt 877

megtekinthető s nálam bármely
vasuti állomásra rendelhető.

69. TELEFON 69.

Aufricht Miksa.

Lakás Ötvös-utca 15. sz.

Államilag ólomzárolt első mi-
nőségű

Vörös here-mag,

valamint sárga eckendorfi

répa-mag

mig a készlet tart,

eladó

Leopold Zsigmondnál

Aradon. 117

Elsőrendű

pörkölt szalonna

80 kilós eladó

Meistrovich Jánosnál,

Aradon. 392

Gurahonezi

portlandcemento

egyedüli magyar gyártmány, mely a
magyar mérnök- és építész-egylet ál-
tal megszabott normáit 60-70 szá-
zalekkel felülmúlja, rendkívül finom
örlésben, kis és nagy mennyiségben,
gyári áron kapható

Az Arad-csanádi Egyesült Vasutak

szertáránál

Arad állomás mellett.

Megrendeléseket az Arad-csanádi Egye-
sült Vasutak központi irodája is elfo-
gad és a cementet kivánatra házhoz
szállítja. 274

Pankota község

jegyzői irodájában

egy, az adóügyekben teljesen
jártas

írnok

azonnal alkalmazást nyer.

Javadalmazása havi 60 ko-
rona fizetés, mosás és ágyne-
mün kívül teljes ellátás.

Ajánlatok Pankota község
jegyzőjéhez kéretnek. 413

Telefon 322.

Szöllőbirtokosok figyelmébe!

Teljesen száraz,
hasított 285

tölgyfa karók

5, 6 és 7 láb hosszúságban a leg-
jutányosabb árban kaphatók

Klein B. Vilmos

Arad, Petőfi-utca 1. szám.

TELEFON 438.

Legnagyobb választék

arany, ezüst és ékszer-
tárgyakban.

Alkalmi vételek és eladások.

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész 42

ARAD, TEMPLOM-UTCZA,

Minorita-palota.

Zálogcédulák,

arany és ezüsttárgyak készpénz
fizetés mellett a legmagasabb
árban megvételnek, vagy be-
cseréltetnek.

Rozsnyay-féle

chinin czukorka, chinin csokoládé

CS pályakoszoruzott készítmény. CS

gyermekeknek láz, hideglelés, váltóláz ellen kitűnő siker-
rel alkalmazható. **Nem keserű!!** Csak akkor valódi,
ha a csomagoló papiroson Rozsnyay Mátyás névalírása
olvasható.

Fenyő illat.

Különösen alkalmas a
szoba levegőjének felfris-
sítésére és tisztítására

Egy üveg 1 kor. 50 fillér.

Hasis-Collodium.

Kitűnő, minden másszert
felülmuló hatású tyukszem
és bőrkeményedés ellen.

Egy üveg ára 70 fillér.

Kitűnő minőségű likőr eszenciák, melynek
segélyével pár perc alatt zamatos, finom
likőrt készíthetünk.

Barack
Anizette
Benedictine

Cacao blanc
Chartreuse
Curacao

Cseresznye
Marasquino
Kávé

Császárkörte
Vanília
Zeller

Egy üveg ára 1 korona.

Kapható:

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógyszerárában

Aradon, Szabadság-tér.

MINDEN HÖLGYNEK

SZÜKSÉGES ARCZBÖRE MEGVÉDÉSÉRE A

FÖLDES-FÉLE

MARGIT-CREMET

használni.

Ezen kitűnő összeállítású és most már az egész művelt világban el-
terjedt készítmény nem zsíros kenőcs, hanem a bőr által azonnal fel-
szívódó vegykészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármily hosszú
ideig használva sem árt. Pár napi használat után megszüntet szeplőt,
májfoltot, bőrrákát (mitesser) és minden arctisztatlanságot. Massazs-
hoz használva eltüntet redőket, himlőhelyet stb.

Csakis azon készítmények valódiak, a melyek címeres védjeggyel vannak lezárva.

CS Hamisitványoktól tessék óvakodni! CS

Egy tévely ára 1 korona.

Margit szappan 70 fillér.

Margit poudert 1 kor. 20 fill.

Kapható Aradon az összes gyógyszerárakban és drogueriában.

Apátfalván: Tar Imre, Battyányán: Fodor István, Vargha Antal, Borosjenőn: Pinter Fő-
rencz, Boros-Sebesen: Zangerl Gyula, Berzován: Szokoly Sándor, Cs. Apáczán: Bonomi
Antal, Cs. Palotán: Nagy Albert, Csermón: Berkes Ármán, Eöken: Ifj. Pekker István,
Földékon: Boros Károly, Glogovácson: T. Zombory János, Gurahonezon: Molnar István,
Gyórokon: Maszyk Dániel, Kis-Jenőn: Bayer György, Keveváros: Schögl Pál, Kun-
ágótán: Fejes Lajos, Kúrtison: Hackenberger László, Medgyesegyházán: Kelecsényi
Ferenéz, Mező-Kovácsházán: Szabady Viktor, M. Radnán: U. Kossuth Pál, Nagy-Halmá-
gyon: Hanzócs Adam, Nagy-Zerindén: Vály Géza, Ó-Peeskán: U. Kossuth János, Pankotán:
Posevitz Gusztáv, Pitvaroson: Szabados József, Szekelváron: Fromm D. Traugott, Si-
mándon: Csiky Lukács, Soborsinban: Károlyi Kalmán, Szemlaken: Hauszler Sándor,
Táuzson: Kuntz János, és Uj-Aradon: Ternajgó Géza urak gyógyszerárában.